

φιλοσόφων κυροῦ Μιχαήλ τοῦ Ψελλοῦ στίχοι πολιτικοὶ πρὸς τὸν βασιλέα κύριον Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον Περὶ τῆς Γραμματικῆς¹.

Ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ τεύχους προσέθηκεν ὁ ἀντιγραφεὺς τὴν ἀκόλουθον συνταγὴν²:

Ἄλατιον σκευασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Λουκᾶ.

Τὸ τοιοῦτον ἔχει τὰ ὑποτεταγμένα κεφάλαια· διὸ καὶ Δωδεκάθειον λέγεται. Ὅθεν καὶ οἱ εὐσεβῶς βιοῦντες τούτῳ κέχρηται, διὰ τὸ ὑγιαίνειν αὐτοὺς καὶ τὸ πολλὰ αὐτοὺς ἀναγινώσκειν. Φλέγμα ἐν τῷ θώρακι οὐκ ἐᾷ γίνεσθαι· ὄρασιν τηρεῖ μέχρι γήρωσ· οὐ βῆχα, οὐκ ἀπόρροιαν τριχῶν ποιεῖ· χολὴν δὲ πᾶσαν καθαίρει· χυμοὺς ἀναλύει· σπασμοὺς παύει· ποδαλγοὺς κωλύει· καὶ ὀδόντας ἀλγεῖν οὐκ ἐᾷ. Σκευάζεται δὲ οὕτως: Ὑσσωπον ἐξάγια δ'. Βληχώνιον ἐξάγια β'. Κύμιον ἐξάγια ε'. Μελάνθιον ἐξάγια β'. Ξηροζιγύβεριν ἐξάγια β'. Ἄν . . . ἦτοι καρπὸν τοῦ χαλ . . . ρα (;) ἐξάγια β'. Ἐπιθυμον ἐξάγια β'. Ἀλοῆς φρυκτικῆς κοινῆς ἐξάγια ζ'. Ἀλοῆς ἀνατολικῆς ἐξάγια ιβ'. Τούτων ἕκαστον συντριβὼν βα ρον μονομερῶς ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ σταθμῷ, ἔνου καὶ εἰδοποιεῖ εὐθέως ἐν τῷ καιρῷ τῆς βρώσεως.

Καὶ τελευταῖον ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ τοῦ τεύχους ἀναγινώσκεται ἡ σημείωσις ἥδε γεγραμμένη περὶ τὴν ΙΔ' ἑκατονταετηρίδα:

Τὸ παρὸν βιβλίον ἐπικτηθὲν πρὸς ὠφέλειαν τῶν διέρχεσθαι τοῦτο βουλομένων νέων παρὰ τοῦ ὀσιωτάτου μοναχοῦ κυροῦ καὶ καθηγουμένου τῆς καθ' ἡμᾶς σεβασμίας μονῆς. ἀνετέθη τοῖς λοιποῖς ἱεροῖς ἀναθήμασι τοῦ ταύτης σεβασμίου ναοῦ· ὃς καὶ διορίζεται, ὡς εἰ τις τῶν μεθ' ἡμᾶς βουλευθεῖη πώποτε ἐν οἰωδήποτε χρόνῳ, καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὸ τοιοῦτον ἢ ἐκποιήσασθαι, ἢ χαρίσαι, ἢ ἀνταλλάξαι, ἢ ἑτέρως ὅπωςδήποτε ἀποξενῶσαι τῶν λοιπῶν ἀναθημάτων, ἐξεί τὰς ἀρὰς τῶν ΤΙΗ' θεοφόρων ἀγίων Πατέρων, καὶ τῇ μερίδι τῶν εἰπόντων τό: Ἄρον, Ἄρον, σταύρωσον αὐτόν, συγκαταλεγῆ, ὡς ἐκ ζεούσης καρδίας καὶ ἀσχέτου πόθου παρ' ἡμῶν. προσαχθέν.

ΡΙΑ'.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ

Ἐπιγέγραπται τὸ τεῦχος: «Τοῦ ὀσιου Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Θεοδώρου ἡγουμένου τῶν Στουδίου Λόγοι κατηχητικοὶ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς», καὶ περιέχει 339 φύλλα ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου. Ἐγράφη δὲ περὶ τὴν Ι' λήγουσαν ἢ τὴν ΙΑ' ἀρχομένην ἑκατονταετηρίδα, καὶ διήρηται εἰς δύο βιβλία, ὧν τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνει Λόγους κατηχητικοὺς ΠΖ' (λείπει ὁ Α', τοῦ προσθίου φύλλου ἐκρυέντος), τὸ δὲ δεύτερον Λόγους ὁμοίως ΡΚΔ'.

ΡΙΒ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Σύγκειται τὸ τεῦχος ἐκ φύλλων 157 ἐν σχήματι ὀγδόου καὶ ἐστὶ γραφὴ τῆς Ι' ἑκατονταετηρίδος. Λείπει μόντοι τὸ τέλος αὐτοῦ. Περιέχει δέ: α') Λόγους κατηχητικοὺς ἐκ μὲν τοῦ

¹ Καὶ οἱ στίχοι οὗτοι ἐκδίδονται αὐτόθι ὑπὸ Βοισονάδου, συμποσοῦμενοι εἰς 480· τὸ δ' ἡμέτερον χειρόγραφον περιέχει μόνον 442.

² Τῆς συνταγῆς ταύτης τὴν ἐπιγραφὴν μόνην ἐδημοσίευσεν ὁ πολὺς Μοντεφαλκόνιος ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 3497 κώδικος τῆς βασιλ. τῶν Παρισίων βιβλιοθήκης [Palaeogr. Graeca. σελ. 38].

Α' βιβλίου Μ', ἐκ τοῦ Β' δὲ Κ'. Ἐν τῷ τέλει τοῦ εἰκοστοῦ Λόγου ἀναγινώσκονται οἱ στίχοι οὗτοι :

Κρουνοὺς παρειρέοντας ἐκ πλάτους Λόγους
 Ἦντλησας, ὧ κράτιστε τῶν Λόγων πρόμε,
 Ἐξ ὧν ποτίζεις τοὺς θεόφρονας νόας,
 Καὶ συμποδίζεις τῶν παθῶν τὴν ὀλκάδα.
 5 Ἄλλ' εὖγε· δῶρον ἐκ Θεοῦ φερωνύμως,
 Πάτερ, λέλογχας τὴν χάριν κατ' ἀξίαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα φέρονται καὶ τὰ ἐξῆς: β') Τοῦ αὐτοῦ Ἐπιτίμια κοινὰ τῆς ὅλης ἀδελφότητος. γ') Τοῦ αὐτοῦ Διαθήκη. Εἶτα προστέθεται σύντομον Ἐπόμνημα περὶ τῆς βιοτῆς καὶ τῆς ἀλήξεως αὐτοῦ μεθ' ἧ γνωρίζει ἡμῖν ὁ ἀντιγραφεὺς τὸ οἰκεῖον ὄνομα διὰ τῆς δε τῆς σημειώσεως: «Μέμνησθε τοῦ γράψαντος Ἀθανασίου τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὅπως ταχθείην μετὰ τῶν σωζομένων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως». Μετὰ δὲ τοῦτο ἀκολουθεῖ τὰ ἐξῆς: δ') Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Πρὸς Ἀρτίοχον Δοῦκα, δεηθέντος αὐτῷ ὑποδειξάσαι, ποίοις πόνοις καὶ ἀρετῇ χρησόμενος δυνήθει τῶν τοῦ κόσμου ἀπαλλαγῆναι φροντίδων, καὶ τὸν Θεὸν ἀγαπήσαι ὀλοφύχως, καὶ τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἐπιτυχεῖν. ε') Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας πρὸς Γρηγόριον¹. ς') Τοῦ αὐτοῦ Λόγος περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ τελειώσεως².

ΡΙΓ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος ἐστὶν ἐλλιπὲς τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους, καλῶς καὶ καθαρῶς γεγραμμένον ἐν σχήματι τετάρτου, ἐκ φύλλων δὲ 421 συγκείμενον· ἡ δὲ γραφή παρεικουῖά ἐστι τῇ τῆς IB' ἑκατονταετηρίδος ἀρχομένης. Περιεῖχε δέ, καθ' ἣν ὁ ἀντιγραφεὺς ποιεῖται ἐν ἰδίῳ Πίνακι ἀπαριθμησιν, Ἐπιστολάς τοῦ ὁσίου τούτου Πατρὸς ΣΟΖ' τὸ σύνολον, ἐξ ὧν μόναι ΣΛΕ' ἀπελείφθησαν³.

ΡΙΔ'.

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

Οὐκ οἶδαμεν τίνι ποτὲ τεκμηρίῳ οἱ πρὸ ἡμῶν χρησάμενοι εἶχον ἐπιθέντες τῷ τεύχει τούτῳ τοιάνδε ἐπιγραφὴν: «Ὡριγένους Ἐρμηνεῖα εἰς τὴν Πεντάτευχον»· ὅπερ οὐδὲν τι πλέον περιέχει ὅτι μὴ μόνον τὴν τοῦ μακαρίου Θεοδωρήτου ἐπισκόπου Κύρου Ἐρμηνεῖαν εἰς τὰ ἀπορούμενα τῆς Γραφῆς. Τὴν ἐπιγραφὴν δὲ ταύτην ἀβασανίστως μετέγραψαν ὁ τε Γαλάτης Γηρυνὸς (V. Guérin) καὶ ὁ Βρεττανὸς Κόξιος (Coxe) ἐν τοῖς ἐκδοθείσι συνοπτικοῖς αὐτῶν καταλόγοις. Ἔστι τοίνυν τὸ τεῦχος ἐν φύλλῳ, συγκείμενον ἐκ φύλλων 400, καθαρῶς δὲ ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὀρθῶς γεγραμμένον, καίτοι γε σεμνυνομένου τοῦ γραφέως ἐπὶ τῇ προσηγορίᾳ τοῦ ἀρχιετροῦ διὰ τοῦ ἐν τῷ τέλει σημειώματος τοῦδε: «Ἐγράφει ἡ βίβλος αὕτη διὰ χειρὸς Θεοδοσίου ἀρχιετροῦ τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὀσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Σηνώπης Θεοδοσίῳ⁴, πάντες δὲ οἱ ἐντυγχάνοντες τῇδε τῇ δέλτῳ καὶ τρυγόντες τοὺς ἐν αὐτῇ τεθειλότας με-

¹ Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐν τόμ. Γ' τῆς τῶν Παρισίων ἐκδόσ. τοῦ 1730 δευτέρα τὴν τάξιν φερομένη Ἐπιστολή.

² Ἐλλιπὴς ἐστὶν. Καὶ οἱ τρεῖς δὲ οὗτοι Λόγοι εἰσὶ γραφῆ τῆς αὐτῆς χειρὸς, τοῦ Ἀθανασίου δηλονότι.

³ Τὰς τοῦ πατρὸς τούτου Ἐπιστολάς ἐκδέδωκεν ὁ Σιρμόνδος ἐν Ἐνετίᾳ τῷ 1728.

⁴ Ἐνταῦθα ἐγέγραπτο ἡ τοῦ βιβλίου ἡλικία, ἣν βανδαλικὴ ἀπέξεσε χεὶρ.

λισταγείς καρπούς, ὑπερεύξασθε τῷ πόθῳ θείῳ κτησαμένῳ». Γέγραπται δὲ ἀρχομένης ἰσως τῆς Γ' ἑκατονταετηρίδος. Ἄλλ' ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ κεκολλόβωται. Ἐνεστὶ δ' ἐν αὐτῷ τάδε :

α') *Εἰς τὴν Γένεσιν* (κεφάλαια τῆς Ἑρμηνείας ΡΙΓ', ὧν τὰ πρῶτα ΙΗ' λείπουσιν). β') *Εἰς τὴν ἔξοδον* (ἐν κεφαλ. ΟΒ'). γ') *Εἰς τὸ Λευϊτικόν* (ἐν κεφαλ. ΛΗ'). δ') *Εἰς τοὺς Ἀριθμοὺς* (ἐν κεφαλ. Ν'). ε') *Εἰς τὸ Δευτερονόμιον* (ἐν κεφαλ. ΜΣ'). ς') *Εἰς τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ* (ἐν κεφαλ. ΚΑ'). ζ') *Εἰς τοὺς Κριτάς* (ἐν κεφαλ. ΚΗ'). η') *Εἰς τὴν Ρούθ* (ἐν κεφαλ. Β'). θ') *Εἰς τὴν Α' τῶν Βασιλειῶν* (ἐν κεφαλ. ΞΕ'). ι') *Εἰς τὴν Β' τῶν Βασιλειῶν* (ἐν κεφαλ. Ν'). ια') *Εἰς τὴν Γ' τῶν Βασιλειῶν* (ἐν κεφαλ. ΞΒ'). ιβ') *Εἰς τὴν Δ' τῶν Βασιλειῶν* (ἐν κεφαλ. ΝΔ'). ιγ') *Εἰς τὴν Α' τῶν Παραλειπομένων*. ιδ') *Εἰς τὴν Β' τῶν Παραλειπομένων*. ιε') *Εἰς τοὺς Προφήτας καὶ εἰς τὰς ἐκδόσεις, δι' ἣν αἰτίαν ἐκδέδονται ὑπὸ τῶν Ο', ἔτι τε ὑπὸ Ἀκύλα καὶ Θεοδοτίωνος, Συμμάχου καὶ τοῦ ἁγίου Λουκιανοῦ, Ἰωσήπου τε καὶ τῶν δύο Ἀγωνύμων, καὶ ἐν ποίοις χρόνοις ἐκδέδονται καὶ εὔρηται αἱ αὐταὶ ἐκδόσεις. Ἔστι δὲ τὸ μὲν κείμενον μικροῖς ἀγκυλωτοῖς κεχαραγμένον γράμμασιν, ἡ δ' ἑρμηνεία τοῖς συνήθεσι. Τοὺς δὲ Προφήτας ἔχει κατὰ ταύτην τὴν τάξιν: Ὡσηέ. Ἰωήλ. Ἀμώς. Ἀβδιοῦ. Ἰωνᾶς. Μιχαίας. Ναούμ. Ἀμβακούμ. Σοφορίας. Ἀγγαῖος. Ζαχαρίας. Μαλαχίας.*

ΡΙΕ'.

ΘΕΟΤΟΚΑΡΙΟΝ

Τὸ τεῦχός ἐστιν ἑλλίπες περὶ τε τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΓ' ἑκατονταετηρίδα. Περιέχει *Κανόνας ὀκτώηχους εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον*, τοὺς ἐν τοῖς μοναστηρίοις καθ' ἑκάστην ψαλλομένους. Σύγκειται δὲ ἐκ φύλλων 157 ἐν σχήματι ὀγδού.

ΡΙΣ'.

ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἐλλίπες ἐστὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τὸ τεῦχος τοῦτο. Εἰς Θεοφύλακτον δὲ τὸν Βουλγαρίας αὐτὸ ἐπεγράψαμεν, διότι τὸ περιεχόμενόν ἐστιν ἡ τούτου Ἐξήγησις εἰς τὰς τοῦ Παύλου Ἐπιστολάς, ὡς ἐκ τῆς πρὸς τὸ ἐντυπον ἀντιπαραβολῆς ἐπιστώθημεν. Περιλαμβάνει μὲν οὖν τὴν ἐξήγησιν τῶν ἐφεξῆς Ἐπιστολῶν, ἧτοι τῆς *Πρὸς Κορινθίους Α' καὶ Β'* (ἀρχεται ἐκ τοῦ κεφ. Δ', στίχ. 9 τῆς Α'), *Πρὸς Γαλάτας*, *Πρὸς Ἐφεσίους*, *Πρὸς Φιλιππησίους*, *Πρὸς Κολασσαεῖς*, *Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α' καὶ Β'*, *Πρὸς Τιμόθεον Α' καὶ Β'*, καὶ τῆς *Πρὸς Τίτον* (τελευτᾷ εἰς τὸ κεφ. Α', στίχ. 6 αὐτῆς). Σύγκειται δὲ τὸ τεῦχος ἐκ 208 φύλλων ἐν σχήματι τετάρτου καὶ ἐγγραφή περὶ τὴν ΙΓ' ἑκατονταετηρίδα.

ΡΙΖ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τοῦτο ἑλλίπες ἐστὶ τῆς ἀρχῆς. Περιέχει δὲ τὴν *Εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν Ἑρμηνείαν*, ἀρχομένην ἐκ τοῦ κεφ. ΙΑ', στίχ. 14 ἄχρι τέλους αὐτοῦ, καὶ ἐγγραφή περὶ τὴν ΙΓ' ἑκατονταετηρίδα. Σύγκειται δὲ ἐξ 115 φύλλων ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ Ι.

ΡΙΗ'.

ΙΣΙΔΩΡΟΥ ΠΗΛΟΥΣΙΩΤΟΥ

Τεύχος ἐν σχήματι τετάρτου περιέχον φύλλα 165, γεγραμμένον δὲ κατὰ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα. Περιλαμβάνει ΤηΘ' Ἐπιστολάς ἐκ τῶν τοῦ μακαρίου ἀνδρός, καὶ ἦν, ὡς εἶοικε, συνέχεια ἐτέρου τεύχους ἐν σώμα σὺν τούτῳ ἀπαρτιζόντος. Ἀρχεται γὰρ ἐκ τῆς ΧΑ', καθ' ἣν ἔχει τὸ χειρόγραφον ἀριθμητικὴν τάξιν, καὶ τελευτᾷ μέχρι τῆς ρηΘ', ἥτοι ἐκ τῆς ΡΑ' τοῦ πρώτου βιβλίου (κατὰ τὴν διαίρεσιν τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδόσεως τοῦ 1585) ἄχρι τῆς Σ' τοῦ τρίτου βιβλίου.

ΡΙΘ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Σύγκειται καὶ τοῦτο τὸ τεύχος ἐκ φύλλων 179 ἐν σχήματι τετάρτου καὶ ἐστὶ γραφὴ τῆς Π' ἑκατονταετηρίδος ἑλλιπὲς μέντοι τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους. Περιλαμβάνει δέ:

α) Ἰσιδώρου Ἐπιστολάς ΦΞΗ'. β) Βασιλείου τοῦ μεγάλου Ἐπιστολάς ζ' πρὸς διαφόρους, ἐν αἷς καὶ τοῦ Γρηγορίου πρὸς Βασίλειον ἀντεπιστελλομένας. γ) Γρηγορίου τοῦ θεολόγου Ἐπιστολάς ΞΘ' πρὸς διαφόρους. δ) Φλαβιανοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Λέοντα ἀρχιεπίσκοπον Ῥώμης (αὕτη ἐστὶ γραφὴ μικρῶ μεταγενεστέρας χειρός).

ΡΚ'.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ [ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ]

Τὸ τεύχος τοῦτο ἀπαρτιζόμενον ἐκ 239 φύλλων ἐν σχήματι τετάρτου, γεγραμμένον δὲ περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα φέρει τοιάνδε ἐπιγραφὴν: «Ἰωάννου μοναχοῦ ἀνδρός τιμίου καὶ ἐναρέτου μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα Ἱστορία ψυχωφελῆς ἐκ τῆς ἐνδοτέρας τῶν Αἰθιοπικῶν χώρας τῶν Ἰνδῶν λεγομένης πρὸς τὴν ἁγίαν πόλιν μετενεχθεῖσα¹. Ἔστι δ' ἡ ἱστορία αὕτη Βλος διεξοδικὸς τοῦ ὁσίου Ἰωάσαφ βασιλέως Ἰνδῶν. Ἐν τῷ τέλει τοῦ τεύχους ἀναγινώσκειται τὸ σημείωμα τόδε, ὑπ' ἄλλου γραφὲν μεταγενεστέρου: «Μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὰς τρεῖς, ἐγένετο ἐκλειψίς τοῦ ἡλίου ἀπὸ ὥρας η' ἕως ὥρας ια', ἔτους 596' [†1194], ἰνδικτιῶνος ιβ'».

ΡΚΑ'.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Ἐπιγέγραπται τὸ τεύχος: «Τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τῶν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει μοναχῶν Λόγοι». Νεωτέρα γεμὴν χεὶρ οὕτως ἐπέγραψεν αὐτό: «Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ μεγάλου μοναχοῦ τοῦ γενομένου ἡγουμένου ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει τοῦ Σινᾶ, τοῦ ἐπικληθέντος Σχολαστικοῦ, Λόγοι ἀσκητικοὶ τριάκοντα, ὧν ἡ ἐπωνυμία Φωτισμὸς ψυχῆς· οὗς καὶ ἀπέστειλε τῷ ἀββᾷ Ἰωάννῃ τῷ ἡγουμένῳ τῆς Ῥαιθοῦ, προτραπεῖς παρ' αὐτοῦ τοῦ συν-

¹ Ἰδὲ ὀπισθεν τὴν ἐν τεύχει Η' ὑποσημείωσιν σελ. 5.

τάξαι ἐπὶ σωτηρία τῶν τὸν μονήρη βίον ἐπαρηρημένων». Σύγκειται μὲν οὖν ἐκ 230 φύλλων σχήματος μεγάλου καὶ ἐγράφη περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα. Περιλαμβάνει δὲ τοὺς Α' ἀσκητικοὺς Λόγους αὐτοῦ, τοὺς γνωστοὺς τῷ ὀνόματι *Κλίμαξ* θείας ἀνόδου. Ἐν τῇ ἀρχῇ λείπει μικρὸν μέρος τῆς πρὸς αὐτὸν Ἐπιστολῆς τοῦ ἡγουμένου τῆς *Ραιθοῦ* Ἰωάννου. Λείπει δὲ καὶ ἅπας ὁ Γ' Λόγος: «Περὶ μνήμης θανάτου», καὶ ἰκανὸν μέρος τοῦ Ζ': «Περὶ τοῦ χαροποιῦ πένθους». Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ τέλος τοῦ: «Περὶ πορνείας», καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ: «Περὶ ἀκτημοσύνης καὶ περὶ φιλοπτωχείας». Ἐκ δὲ τοῦ τέλους ἐξερρόθησαν φύλλα 5. Φέρονται δὲ καὶ σύντομα σχόλια περὶ τὴν ᾠαν αὐτοῦ.

PKB'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τοῦτο σύγχρονόν ἐστι καὶ ἰσομέγεθες τῷ ἀνωτέρω, πλὴν ὅτι καλλιγράφου χειρὸς ἐστὶν ἔργον, χρυσογραφεὶς ἔχον τὰς τῶν Λόγων ἀρχάς, τὰ δὲ περὶ τὴν ᾠαν σχόλια ἐνιαχοῦ μὲν διὰ μέλανος, ἐν τῷ πλείστῳ δὲ δι' ἀνθηροῦ κινναβάρεως. Ἐν τούτοις παρετηρήσαμεν ὅτι ἡ λέξις τοῦ κειμένου: *Πρόσκομια* ἐξήγηται ἔκτοτε διὰ τῆς ἐτι καὶ νῦν ἐν τῇ συνηθείᾳ *Σκόνδαμμα*. Ὁ τὸ τεῦχος δὲ καλλιγραφήσας ἐξεκόνισεν ἡμῖν ἐν τοῖς προσθίοις δυσὶ φύλλοις καὶ τὴν τῶν περιεχομένων Α' Λόγων ἐννοίαν. Παρίστησι γὰρ δύο πυραμοειδῶς τεθειμένας κλίμακας ἐκ πεντεκαίδεκα βαθμίδων ἐκάστην, δι' ὧν ἀναβαίνοντες ὀρῶνται οἱ μοναχοὶ ἄχρι τῆς κορυφῆς, ἐνθα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἵσταται προσδεχόμενος αὐτούς. Ἐν ἐκάστη δὲ βαθμίδι τὴν ἰδέαν ἐξέφρασε τοῦ ἀντιστοιχοῦντος Λόγου. Περιέχει δὲ φύλλα 241.

PKΓ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος ἐστὶν ἐλλίπες τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους. Περιέχει φύλλα 166 ἐν ὀγδόου μικροῦ σχήματι, καὶ ἐγράφη περὶ τὴν ΙΓ' ἑκατονταετηρίδα. Τὰ δὲ περὶ τὴν ᾠαν αὐτοῦ σχόλια διενηνόχασι τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις δυσὶ τεύχεσι φερομένων.

PKΔ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου ἐκ φύλλων συγχείμενον 238, κεκαλλιγραφημένον περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα, ἔχον δὲ καὶ σχολιά τινα περὶ τὴν ᾠαν, τὰ πάντα διὰ κινναβάρεως κεχαραγμένα. Ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ εὔρηται οἱ ἑξῆς στίχοι:

Σῶτερ, κρατίστη χειρὶ σου διαρπάσας
Ἐχθροῦ παλαμναίου με τοῦ ψυχοφθόρου,
Θεῖα κλίμακι δ' ἐγκαθόρμησον (οὐτω), Λόγε.
Ὅπως ἀνατρέχων γε παύτης τὰς βάσεις,
Στέφος λάβοιμι σὺν δικαίοις ἀξίοις [ἴσ. ἀξίως].

PKE'.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Τεῦχος ἐν σχήματι τετάρτου φύλλα περιέχον 183, γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα,

έλλιπές δ' οὖν ἐν τέλει. Περιλαμβάνει τὰ τοῦ μακαρίου πατρὸς Φιλόσοφα Κεφάλαια, πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν, καθ' ἣν ἔχει διαίρεσιν μεθ' ἧς ἔπονται ἡ Δ' Κεφάλαια ἐκ τῶν Δογματικῶν αὐτοῦ, τελευτῶντα ἐν τῷ «Κατὰ Ἰουδαίων Περὶ τοῦ Σαββάτου» ἔλλιπεί ὄντι, ὡς εἴρηται.

ΡΚϚ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τοῦτό ἐστιν ἔλλιπές τῆς τε ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους. Γέγραπται δὲ περὶ τὴν Γ' ἴσως ἀρχομένην ἑκατονταετηρίδα, καὶ περιέχει 239 φύλλα εἰς τέταρτον. Ἀρχεται ἐκ τοῦ Π' τῶν Φιλοσόφων ἢ Διαλεκτικῶν Κεφαλαίων, τοῦ: «Περὶ συμβεβηκότος» ἐπιγραφομένου, καὶ τελευτᾷ εἰς τὸ ΟΘ' τῶν Θεολογικῶν, τοῦ: «Περὶ ἐνεργειῶν τῶν ἐν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ». Διαφέρει δὲ καὶ ἡ ἐπιγραφή τῶν Θεολογικῶν τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει φερομένης. Ἐκεῖ γὰρ ἔχει οὕτως: «Ἐκ τῶν Δογματικῶν Κεφαλαίων τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ». Ἐν τούτῳ δέ, οὕτω: «Τοῦ ὁσίου ἀββᾶ Ἰωάννου Πρεσβυτέρου Ἐκδοσις ἀκριβοῦς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως». Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ΜΔ' τῶν Θεολογικῶν κεφαλαίῳ [ΚϚ' δέ, κατὰ τὴν ἐν Βασιλείᾳ ἔκδοσιν τοῦ 1559 ἔτους ΙΒ' δ' αὐ, κατὰ τὴν ἐν Ἰασίῳ τῆς Μολδαυίας τοῦ 1715, ἧς καὶ μόνος ὑπ' ὄψιν εἶχομεν], τῷ: «Περὶ γῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς» ἐπιγραφομένῳ, συνέχεται εὐθὺς ἐν τῷ τέλει Πίναξ ὀνομαστικὸς τῶν ἐν τοῖς τότε χρόνοις γνωστῶν ἐπαρχιῶν τῆς Γῆς, μικροῖς κεφαλαίοις γεγραμμένος χαρακτηῖσι, μὴ φερόμενος δὲ ἐν ταῖς σημειώθεισαις ἐκδόσεσιν μηδ' ἐν αὐτῇ τῇ νεωτάτῃ (1860) τοῦ J. P. Migne. Διὸ δὴ καὶ ἐκδίδομεν αὐτὸν παρὰ πόδας ἀπαραλλάκτως ὡς ἔχει:

Τίς οὖν ἀξίως τὴν ἀπειρόν τε καὶ ἀκατάληπτον τοῦ δημιουργοῦ σοφίαν θαυμάσειεν, ἢ τίς τῆς πρεπούσης εὐχαριστίας ἐρίκοιτο τοῦ δοτῆρος τῶν τοσοῦτων ἀγαθῶν; Εἰσὶ δὲ αἱ γνωσθεῖσαι ἐπαρχίαι τῆς γῆς, ἧτοι σατραπῖαι, αὗται:

Εὐρώπης μὲν ἐπαρχίαι ΛΔ', πίνακες Ι'.

α') Ἰουβερνία νῆσος Βριττανική.	ιβ') Νωρικόν.	κδ') Λυκία.
β') Ἀλουῖωνος νῆσος Βριττανική.	ιγ') Παρωνία ἡ ἄνω.	κε') Μυσία ἡ ἄνω.
γ') Ἰσπανία Βετικὴ.	ιδ') Παρωνία ἡ κάτω.	κς') Μυσία ἡ κάτω.
δ') Ἰσπανία Λουσιτανία.	ιε') Ἰλλυρίς.	κζ') Θράκη.
ε') Ἰσπανία Ταρακονησία.	ισ') Δελματία.	κη') Χερσόνησος.
ς') Γαλλία Κουιτανία.	ιζ') Ἰταλία.	κθ') Μακεδονία.
ζ') Γαλλία Λουγδωνησία.	ιη') Κύρος νῆσος.	λ') Ἑπειρος.
η') Γαλλία Κελτικὴ.	ιβ') Σαρδῶ νῆσος.	λα') Ἀχαΐα.
θ') Γαλλία Ναρβωνησία.	ικ') Σικηλία νῆσος.	λβ') Εὐβοία νῆσος.
ι') Γερμανία Μεγάλη.	κα') Σαρματία ἡ ἐν Εὐρώπῃ.	λγ') Πελοπόννησος.
ια') Ραιτία καὶ Οὐενδιληκία.	κβ') Ταυρικὴ Χερσόνησος.	λδ') Κρήτη νῆσος.
	κγ') Ἰάζυγες μετανάσται.	

Λεβύθης ἐπαρχίαι ΙΒ', πίνακες ΙΙ'.

α') Μαυριτανία Τυγγιτάνι.	γ') Νομηθία.	ε') Κυρηναϊκὴ Πεντάπολις.
β') Μαυριτανία Καισαρινσία.	δ') Ἀφρικὴ ὅλη.	ς') Μαυριακὴ.

ζ') Λιβύη.	ι') 'Η έντος' Αφρικῆς Λιβύη.	ιβ') 'Η έντος τούτων πάντων νοτιωτάτη Αιθιοπία.
η) Αἴγυπτος ἡ κάτω.	ια') 'Η ἄνω Αἴγυπτου Αιθιοπία.	
θ) Αἴγυπτος Θηβαίς.		

'Ασίας ἡπείρου μεγάλης ἐπαρχίαι ΜΗ', κανόνες ΙΒ'.

α') Βιθυνία Πόντου.	ιση') Συρία Φοινίκη.	λς') Σακόν.
β') 'Ασία ἡ ἰδίως πρὸς τῇ 'Εφέσω.	ισθ') Συρία Παλαιστίνη.	λζ') Σκυθία ἡ έντος 'Ιμαοῦ ὄρους.
γ') Φρυγία μεγάλη.	ις') 'Αραβία Πετραία.	λη') Σκυθία ἡ ἐκτός 'Ιμαοῦ ὄρους.
δ') Λυκία.	κα') Μεσοποταμία.	λθ') Σηρικὴ.
ε') Γαλατία.	κβ') 'Αραβία ἔρημος.	μ') 'Αρεία.
ς') Παρλαγονία.	κγ') Βαβυλωνία.	μα') Παροπαισάδαι.
ζ') Παμφυλία.	κδ') 'Ασουρία.	μβ') Δραγγιανή.
η') Καππαδοκία.	κε') Σουσιανή.	μγ') 'Αραχωσία.
θ') 'Αρμενία μικρά.	κς') Μηδία.	μδ') Γεδρωσία.
ι') Κιλικία.	κζ') Περσίς.	με') 'Ινδικὴ ἡ έντος Γάγγου τοῦ ποταμοῦ.
ια') Σαρματία ἡ έντος 'Ασία[ς].	κη') Παρθία.	μς') 'Ινδικὴ ἡ ἐκτός Γάγγου τοῦ ποταμοῦ.
ιβ') Κολχίς.	κθ') Καί 'Αρμενία ἔρημος.	μζ') Σίραι.
ιγ') 'Ιβηρία.	λ') Καρμανία ἑτέρα.	μη') Ταπροβανὴ νῆσος.
ιδ') 'Αλβαρία.	λα') 'Αραβία Εὐδαίμων.	
ιε') 'Αρμενία μεγάλη.	λβ') 'Υρκανία.	
ισ') Κύπρος νῆσος.	λγ') Μαργιανή.	
ις') Συρία Κόλλη.	λδ') Βακτριανή.	
	λε') Σογδιανή.	

'Ομοῦ γίνονται Εὐρώπης μὲν πίνακες ι', ἐπαρχίαι λδ', πόλεις ἐπίσημοι ρη'. Λιβύης δέ, πίνακες μὲν ὀκτώ, χῶραι δὲ ιβ', πόλεις ἐπίσημοι ρβ'. 'Ασίας δὲ μεγάλης πίνακες μὲν ιβ', ἐπαρχίαι δὲ μη', πόλεις ἐπίσημοι ρπ'. Αἱ πᾶσαι τῆς οἰκουμένης χῶραι ζδ', πόλεις τν'. Ἔθνη δὲ οἰκεῖ τὰ πέρατα, κατὰ ἀπηλιώτην, Βακτριανοί· κατ' εὐρον, 'Ινδοί· κατὰ φοίνικα, Ἐρυθρὰ θάλασσα καὶ Αἰθιοπία· κατὰ Λιβόνοτον, οἱ ὑπὲρ Σύριτι Γέρμαντες· κατὰ λίβα, Αἰθίοπες καὶ δυσμικοὶ ὑπέριμαντροι· κατὰ ζέφυρον, Στῆλαι καὶ ἀρχαὶ Λιβύης καὶ Εὐρώπης· κατὰ ἀργέστην, 'Ιβηρία ἡ νυνὶ Σπανία· κατὰ θρασκίαν Κελτοὶ καὶ τὰ ὄμορα· κατὰ ἀπαρκτίαν, οἱ ὑπὲρ Θρήκην Σκύθαι· κατὰ βορβᾶν, Πόντος, Μαιώτις καὶ Σαρμάται· κατὰ καικίαν, Κασπία θάλασσα καὶ Σάκες.

PKZ'.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΧΟΥΜΝΟΥ

Τεῦχος ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου κάλλιστα καὶ ἐπιμελέστατα γεγραμμένον κατὰ τὴν ΙΔ' ἑκατονταετηρίδα· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 366, ἀλλ' ἔστιν ἑλλιπὲς ἐν τῷ τέλει. Τοῦ μὲν οὖν ἀντιγραφῆως ἀνεπίγραφον αὐτὸ παραλελοιπὸτος, ἄλλος τις, κατὰ μίαν ἴσως ἑκατονταετηρίδα νεώτερος, εἰς 'Ιωάννην Σκυλίτζην τὸν νεώτερον, δηλαδὴ τὸν ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου ἀχμασάντα ἐπέγραψε. Διὸ δὴ καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῷ τούτου ὀνόματι εἰχομεν τέως ἐπιγράψαντες τὸ βιβλίον ὕστερον μέντοι τάληθες ἀνιχνεύσαντες, εἰς Νικηφόρον τὸν Χοῦμνον τὸν γνήσιον αὐτοῦ

πατέρα¹ ἀπέδομεν αὐτό. Διὰ γοῦν τὸ ἀρχῆθεν ἀνεπίγραφον ὑπάρχειν τὸ τεῦχος, καὶ ὅτι ἄριστα γέγραπται, ὡσπερ εἶπομεν, ἐπὶ λαμπρᾶς περγαμηνῆς, οὐκ ἀπίθανον ἡμῖν δοκεῖ αὐτὸ τοῦτο τοῦ συγγραφέως τὸ ἰδιόγραφον εἶναι. Ἐνεστί δ' ἐν αὐτῷ τάδε :

α') Περὶ κόσμου καὶ τῆς κατ' αὐτὸν φύσεως (τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παρατιθέμεθα παρὰ πόδας). β') Περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀπλῶν σωμάτων, ὅπως χρῆ νοεῖν ἐφ' ἐκάστου κτλ. γ') Ὅτι τῆς γῆς ἐν μέσῳ τοῦ παντός ἐστῶσης, ταύτης κατώτερόν ἐστίν οὐδέν, ἄνω τοῦ λοιποῦ παντός ὄντος. δ') Ὅτι μήτε ἡ ὕλη πρὸ τῶν σωμάτων, μήτε τὰ εἶδη χωρὶς, ἀλλ' ὁμοῦ. ε') Ἀντιθετικὸς πρὸς Πλωτίου περὶ ψυχῆς.

Προθεωρία.

ς') Περὶ τῆς θρησκευτικῆς καὶ αισθητικῆς ψυχῆς καὶ τῶν κατὰ ταύτας κινήσεων. ζ') Περὶ τοῦ ὅτι μηδὲν ἀδύνατον οὐτ' ἀπορον οὐδέν, οὐδὲ κατὰ λόγους τοὺς φυσικοὺς ὕδωρ ἐπάνω τοῦ στερεώματος κατὰ τὴν τοῦ κόσμου γένεσιν ἀποτετάχθαι καὶ μέχρι παντός διαμένειν καὶ εἶναι. η') Περὶ τοῦ ἀέρος, τίνι λόγῳ καὶ αἰτία θερμὸς ὢν τὴν φύσιν, ψυχρὸς ῥιπιζόμενος γίνεται· καὶ περὶ γενέσεως χαλάζης· καὶ περὶ φύσεως ἀνέμων, καὶ τῆς λοξῆς τούτων φορᾶς καὶ κινήσεως. θ') Ἀντιθετικὸς πρὸς τοὺς πάλαι σοφοὺς περὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς αὐτῆς ἀπορίας, ἐτέρως καὶ μὴ ταῦτ' εἰρηκότας. ι') Εἰς τὴν ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεταμόρφωσιν. ια') Θέσπισμα ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς παραγίας Θεοτόκου, ὅπως χρῆ ταύτην τελεῖσθαι, καινότερον δηλονότι τρόπον ἢ τὸ πρότερον ἐτελεῖτο. ιβ') Θεσσαλονικεῦσι Συμβουλευτικὸς περὶ δικαιοσύνης· πρὸ δὲ τῆς συμβουλῆς ἐγκώμιον ποιεῖται τῆς πόλεως. ιγ') Ἐκ βασιλέως θέσπισμα κατὰ τῶν ἀδικούντων, ἄγον εἰς ὄρκους τοὺς δικαστὰς καὶ παντὶ τρόπῳ βοήθειαν παρέχον τοῖς ἀδικουμένοις. ιδ') Ἐγκώμιον εἰς τὸν βασιλέα. ιε') Ἐπιτάμιος εἰς τὸν μακάριον καὶ ἀγιώτατον μητροπολίτην Φιλαδελφείας Θεόληπτον, ἐν ᾧ καὶ διὰ βραχέων ἔλεγχος τοῦ λατινικοῦ περὶ τῆς τοῦ παραγίου Πνεύματος ἐκπορεύσεως δόγματος, πρὸς ὃ καὶ αὐτὸς στεφρῶς ἀντέσχε, καὶ τὰ μεγάλα νεανικῶς ἠγωνίσαστο. ις') Διαθήκη, καὶ πρὸ τῆς τελευτῆς ὡς ἐπ' αὐτῇ τῇ τελευτῇ τῇ διαθήκῃ μικτὸς συντακτῆριος. ιζ') Πρὸς τὸν Φιλαδελφείας περὶ τοῦ ἐν Κανᾷ θαύματος. ιη') Πρὸς τὸν αὐτόν, ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν Ἠλίαν αἰτήσει τοῦ Ἐλισσαίου καὶ τοῖς κατ' αὐτὸν διηπορημένοις· πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἔτι πλείω καὶ μείζω ἐκ τῶν Εὐαγγελίων καὶ ἠπόρηται καὶ λέλυνται. ιθ') Πρὸς τὴν ἐαυτοῦ θυγατέρα βασιλισσαν, ἐπὶ τῷ πάθει τῆς χηρείας αὐτῆς ἐξ καὶ δέκατον ἡγούσης χρόνον. κ') Πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ δεσπότη τοῦ καὶ υἱοῦ αὐτοῦ. κα') Παραμυθητικὸς ἐπὶ συμφορᾷ φίλου τῶν γνησίων τινός. κβ') Ἀνεπίγραφος. κγ') Λόγος χρυ-

¹ Νικηφόρος Χοῦμνος ὁ Ἐπὶ τοῦ κανικλείου ἤκμαζεν ἐπὶ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἦν, κατὰ τὸν ἱστορικὸν Ἰ. Καντακουζηνόν, σοφὸς ἀνὴρ καὶ θαυμάσιος ἐν φρονήσει, πολλῆς τε ἀπολαύων πρὸς βασιλέως εὐνοίας τε καὶ τιμῆς· δι' ἣν καὶ τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Εἰρήνην τῷ υἱῷ αὐτοῦ, τῷ δεσπότη Ἰωάννῃ, πρὸς γάμου κοινωνίαν ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς [Ἱστορ. Α', ιδ', σελ. 67. Bon.—Πρβλ. καὶ Νικηφ. Γρηγορ. Ζ', ζ', σελ. 147. Paris, καὶ Γ. Παχυμ. Δ', ζ', σ. 198. Rom.]. Τῶν οὖν ἐνταῦθα καταλεγόμενων συγγραμμάτων αὐτοῦ τὸ μὲν ὑπ' ἀριθ. ε' ἐκδέδωκεν ὁ Fr. Creuzer μετὰ τῶν Πλωτίου Ἀπάντων [τόμ. Β', σελ. 1416—30. Oxon. 1835]· τὰ δὲ λοιπὰ ὁ Ἰ. Φρ. Βοισονάδης ἐν τοῖς αὐτοῦ Ἑλληνικοῖς Ἀνεκδότοις [τόμ. Α', Β', Γ', Ε' καὶ Σ'], πλὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. α', β', γ', δ', ε', ζ', ι' καὶ κς', μὴ φερομένων, ὡς ἔοικεν, ἐν τοῖς χειρογράφοις τῆς Παρισιακῆς βιβλιοθήκης. Εἰς τὸν συγγραφέα δὲ τοῦτον ἔγραψε Μορφθίαν Θεόδωρος ὁ Ὑρτακηνός, τοιάνδε ἐπιγραφὴν ἔχουσαν: Μορφθία ἐπὶ τῷ περιποθῆτῳ συμπεπθέρῳ τοῦ κρατίστου καὶ ἀγίου αὐτοκράτορος ἡμῶν κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου κυροῦ Νικηφόρου Λούμνῳ τῷ Ἐπὶ τοῦ κανικλείου, ἐν τοῖς τοῦ ῥηθέντος Βοισονάδου Ἀνεκδότοις ἐκδεδομένην [τόμ. Α', σελ. 282 ἐφ.].

σόβουλλος ἐπὶ τινι δεσποινικῷ βουλήματι καὶ ζητήματι. κδ') Λόγος χρυσόβουλλος ἀποδοθεὶς πρὸς τὸν παννύφηλότατον κράλην Σερβίας. κε') Λόγος χρυσόβουλλος ἐπὶ τῇ ἐνώσει τῶν διαστάντων μοναχῶν, εἶτα συνιόντων εἰς ταῦτόν τῳ τῆς Ἐκκλησίας πληρώματι, λύσιν εὐληφότεων τῶν προσισταμένων αὐτοῖς. κς') Πρὸς τινα τῶν ἐταίρων, ὅτι μὴ χρῆ δυσχεραίνειν εἰ τοῖς κακουργοῦσι τὰ περὶ τοὺς λόγους, ἐκ τῶν ἀπαιδευμένων δόξα γίνεται, σκαιοῖς δὴ τισι καὶ φαύλοις οὖσιν. κζ') Περὶ λόγων κρίσεως καὶ ἐργασίας, τινι τούτων εἶδει προσεκτέον καὶ ὅπως, καὶ τίνας ἀφεκτέον¹. κη') Πρὸς τοὺς δυσχεραίνοντας ἐπὶ τοῖς ἐλέγχοις τῶν ἀσαφῶς καὶ κακοτέχνως ῥητορευόντων, καὶ τὰναντία Πλάτωνι καὶ τοῖς αὐτῷ δοκοῦσιν ἀστρονομοῦντας. κθ') Λόγος χρυσόβουλλος ἐπὶ τῇ ἐνώσει τῆς ἐν τῷ Γαλησίῳ μονῆς καὶ τῆς ἀγίας Ἀναστάσεως, ὥστε τοῦ λοιποῦ μὴ δύο, ἀλλὰ μίαν ταύτας εἶναι, καὶ ὑφ' ἐνὶ τετάχθαι καὶ ὑγεσθαι καθηγουμένῳ. λ') Ἐπιστολαὶ τοῦ αὐτοῦ πρὸς διαφόρους, τὸν ἀριθμὸν ΡΝΗ².

Περὶ κόσμου καὶ τῆς κατ' αὐτὸν φύσεως.

Περὶ κόσμον φύσεως πολλῶν πολλοῖς εἰρημέων, περιττὸν ἂν δόξειεν εἰ τις αὐθις ἐπιχειρεῖ λέγειν. Ἔστι δ', ἔμοιγε δοκεῖν, τοιοῦτον οὐδέν· καὶ γὰρ ἐπεὶ μὴ πᾶσι ταῦτα τοῖς περὶ τούτου περιλοσοφηκόσιν, ἄλλοις δ' ἄλλα καὶ δέδοκται καὶ λέλεκται, λείπεται καὶ τοῖς μετ' ἐκείνους, ἐτι τῆς ἀληθείας ζήτησιν ἐχούσης, προσεπινοεῖν τι καὶ προσεξευρίσκειν, ὀρθὸν δὴπου γε καὶ τοῦτο καὶ τῆς φύσεως ἡμμένον. Καὶ τοίνυν χωρεῖ τὸ πᾶν τοὺς λόγους. Χωρεῖ δ' οὐχ ὥστε καὶ διαμάχεσθαι, καὶ τῷ προτέρῳ τὸν δεύτερον ἐθέλειν ἀεὶ ἀντεπεξιέναι, καλῶς καὶ ταῦτ' εἰρηκότι· τοῦτο γὰρ καὶ φιλοσοφίας παντάπασιν καὶ τοῦ παντός ἐκπίπτει. Δεῖ δὲ μᾶλλον, τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ὄρων ἀσφαλῶς κειμένων, τῶν καὶ πᾶσιν ἀνωμολογημένων, ἐκ τούτων καὶ τὰς ἀποδείξεις πειρᾶσθαι ποιῆσθαι· καὶ οὕτω γε τοὺς βουλομένους ἀντιλέγειν ἀφαιρεῖσθαι τὸ λέγειν. Οὐδεὶς γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ προτάσεις διδούς, τὸ ἐκ τούτων ἐξ ἀνάγκης συμβατὸν φιλοσοφῶν ἂν φύγοι. Ἄλλοι μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς τοιαύταις τῶν πραγματειῶν εὐθύς ἀρχόμενοι, τὰ τῶν πρὸ αὐτῶν καὶ περὶ τῶν αὐτῶν εἰπόντων πολυπραγμονοῦσι καὶ σπουδάζουσιν εἰς μέσον ἄγειν καὶ διελέγχειν· καὶ ταῦτ' ἐν οἷς οὔτε τὸ πρᾶγμα προσαναγκάζει, μηδ' ἔστιν αὐτοῖς τὸν τῆς ἀποδείξεως αἰτιάσασθαι τρόπον, ὅτι χωρὶς τούτων οὐκ ἦν συμπεραίνειν, ἀλλὰ φιλοτιμίας χάριν μόνον καὶ ἀντιλογίας· ὃ δὴ καὶ ἀφιλόσοφος ἔγωγε παρτελῶς

¹ Τούτου τὸ προοίμιον διαφόρως ἔχει παρὰ Βοισονάδῃ· ἐκεῖ μὲν γὰρ οὕτως ἄρχεται: Ἄρετῆς λόγων πέρι καὶ κακίας αὐθις ἄλλων ἄλλοις καὶ μὴ αὐτοῖς εἶδεισι κεχρημένων κτλ. [Ἑλλην. Ἀνέκδ. τόμ. Γ', σελ. 356]· ἐν δὲ τῷ ἡμετέρῳ τεύχει ὡδὲ πως:

Ἀχιλλέως ἀνδρίαν καὶ κάλλος, καὶ ῥητορικὴν αὐθις Ὀδυσσεῶς Ὀμηρος θαυμάζων, ἐκ τοῦ ἐναντίου παντὸς θεοσίτην εἰσάγει, ἐσχάτους δὲ τινὰς ὄρους τιθεῖς, ὡς εἰπεῖν, καὶ ἰδέας ἀρετῆς καὶ κακίας. Καὶ τοίνυν τοὺς μὲν κοσμεῖ καὶ κλείει, θεοσίτην δ' ἐρεσχελοῦντα Ὀδυσσεῶς σκήπτρῳ τύπτων καὶ μαστίζῳν, καὶ γλώττη πλήττων, καὶ συχνότε ἐλαύνων τοῖς σκώμμασι κλάοντ' ἀπωθεῖται. Καὶ λόγος ὁ τῶν ῥητορικῶν γυμνάζων, καὶ ῥήτορας δοκιμάζων, τοὺς μὲν ἀριστεὰς ἀναγορεύει, εἰτις δ' ἔστι τοὺς λόγους καὶ τὴν γε κατ' αὐτοὺς ῥώμην καὶ τὸ κάλλος, ὡς ὁ θεοσίτης ἐστὶν ἔχων ἐπὶ τε τοῦ σώματος, ἐπὶ τε τῆς ἰσχύος, ἐπὶ τε τῆς γλώττης ἐγκαλλωπιζόμενος, ἢ ἀεθλεύων, ἢ ἀγορεύων, εἴτ' ἐστὶν ἀναίσχυντος δημηγόρος, τοῦτον πατάσσω τῇ τῆς ἐπιστήμης χειρὶ καὶ δυνάμει, καὶ τῶν γε πάσαις θαυμαστῶν ἐκείνων ῥητόρων ἔπεσι βάλλων, σιγᾶν κελεύει. Τὸν χρυσὸν ἢ λίθος· λόγους δὲ τινὰς ἐνταυθοῦ προστρέβων τό τ' ἀριστον εἴσεται καὶ τὸ κίβδηλον οὐκ ἂν ἐκφύγει τὸν ἔλεγχον.

² Αἱ παρὰ Βοισονάδου ἐκδεδομένα εἰσὶν ἅπασιν ΡΟΒ' [Anecd. Nov. Paris. 1844]. Δῆλον οὖν ὅτι ἰδ' ἐκπεπτώκασιν τοῦδε τοῦ τεύχους· ἐλλιπέες γὰρ ἐστὶν, ὡς εἴπομεν, ἐν τέλει.

ρομίζω, εἰ γε τὸ κενὸν ἀφιλόσοφον, καὶ ὃ μὴ πᾶσα ἀνάγκη. Καὶ γοῦν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι σπουδαστέον ἂν εἴη ἐριστικὸν μὲν καὶ φιλόνεικον οὐδὲν τοῦδ' ὄν, τὸ καὶ τῆς ἀληθείας ἐφικέσθαι δυνηθῆναι.

Ἐξέστι δὲ τοῦ σπουδάσματος ἐν τῷ μέσῳ γεγενημένου ἐξετάζειν τοὺς βουλομένους καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν παραβάλλειν. Κἂν μὲν τι κατ' ἐκείνους εὖρηται κἀνταῦθα γενναῖον δεδειγμένον, τὸν ἴσον δέχεσθαι τρόπον καὶ συντάττειν γε τοῖς πρεσβυτέροις, μηδὲν μηδαμῶς τὸ παλαιὸν εὐλαβουμένους, Ἄληθεια γὰρ οὐχὶ δουλεύει χρόνῳ. Εἰ δ' ἐκείνων μὲν τῆς ἀληθείας πάνυ τι ἐφικνουμένων, ἔστι καὶ τὸ πᾶν θαῦμα· τὸ δ' ἡμέτερον τοῦ ὄντος ἀποδέον, τῷ γε βελτίονι καὶ προστιθέσθω καλῶς ποιῶν ὃ κρίνων. Ἀγαπῶμεν γὰρ καὶ ἡμεῖς, εἰ τις ἐπὶ παντὸς δοκιμάζων, τῆς τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ πλέον καλοῦ γίγνεται μοίρας. Καὶ ὁ μὲν σκοπὸς ἡμῖν ἐν τοῖς παροῦσιν οὗτος· ἐπεὶ δὲ περὶ κόσμον φύσεως ἢ πραγματείας, ἐκτεθῆεν καὶ ἀρκτέον ἂν ἡμῖν εἴη. Τὸν οὐρανὸν καὶ ἕρα καὶ ὕδωρ καὶ γῆν, ὅτι σώματα ταῦτα ἢ τ' αἰσθησις καὶ λόγος πᾶς διδάσκει. Σῶμα δὲ πᾶν μὴ πεπερασμένον εἶναι, οὐκ ἔστιν οὔτ' ἐννοήσας οὔτ' εἰρηκῶς οὐδεὶς. Δεῖ δ' ἐπὶ παντὸς πέρας καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ νομίζειν προηγεῖσθαι, ἐπὶ μὲν τοῖς χρονικοῖς χρονικὴν, ἐπὶ δὲ τοῖς κατὰ φύσιν φυσικὴν. Οὐκ ἔστι δ' οὐδὲν τῶν τῆν φύσιν καὶ τῆν οὐσίαν ἀρχὴν εἰληφῶτων, τῆς χρονικῆς ὑπερεκπίπτειν ἀρχῆς. Εἰ γοῦν οὐρανὸς σῶμα, καὶ γε τοῦτο πεπερασμένον, τοῦ πέρας δ' ὄντος καὶ ὡμολογημένου, ἀνάγκη καὶ τὴν ἀρχὴν εἶναι, καὶ πολλῷ γε μᾶλλον ἢ ἀρχῆς οὔσης πέρας εἶναι. Οὐκ ἐκφεύγει δ', οὔμενον, οὐδὲ τὴν χρονικὴν ἀρχὴν καὶ γεγενημένον εἰκὸς αὐτὸν εἶναι, οὐκ ἀγέννητον εἶναι. Ἄλλ' εἰ γηγένηται, περιγεγένηται· οἱ μὲν γὰρ ὕλην αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις πρώτοις ὑποτιθέασιν σώμασιν, ἅποιον ταύτην, καὶ ἄμορφον, καὶ ἀνίδεον, καὶ ὡσπερ τὰ μαθηματικά, ἐξ ἀφαιρέσεως μᾶλλον ἢ ἀπὸ τοῦ τί ἦν εἶναι γνωσκομένην· ὥστε δὴ καὶ κατ' οὐσίαν μηδὲν αὐτὴν μᾶλλον νομίζειν εἶναι. Ἐπὶ δὲ ταύτῃ τὸ αὐτόματον ἄγουσι, καὶ ρεῖκος, καὶ γιλιαν, καὶ ὅσα ἐπεὶ μὴ καθ' ἕκαστον διελέγχειν προῦθέμεθα. Καὶ παρεῖται τοῖς βουλομένοις, ὀρθῶς γε σκοποῦσι, παραιτεῖσθαι καὶ ῥᾶστα δεικνύναι τὸ τούτων κενόν. Οὐ μὴν ἄλλ' ἐπειδὴ τούτων οὐδὲν αἴτιον τοῦ γεγενῆσθαι τὸ πᾶν, ἔξέστι δῆπου τῷ βουλομένῳ παντὶ καὶ συνιέναι, δήλου γε ὄντος τοῦ πρώτου αἰτίου, ἐξ οὗ δὴ καὶ κόσμος συνέστη καὶ συνηρμόσθη πᾶς.

PKH'.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τὸ τεῦχος σύγκειται ἐκ φύλλων 439 ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου καὶ ἐστὶ γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα. Περιλαμβάνει δὲ τὴν Ἑρμηνείαν τοῦ θεοῦ Πατρὸς εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον ἐν Ὀμιλίαις ΠΗ'.

PKΘ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ περὶ τὴν ΙΒ' ἑκατονταετηρίδα γεγραμμένον καὶ περιέχον φύλλα 311. Περιλαμβάνει τὴν τοῦ θεοῦ Πατρὸς Ἑρμηνείαν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἀλλ' οὐχὶ πάσας τὰς εἰς αὐτὸ Ὀμιλίας· τελευτᾷ γὰρ ἐν τῇ ΜΒ'.

ΡΑ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος τοῦτο εἰ καὶ μικρῶ μεταγενέστερον τῆς τοῦ προτέρου ἡλικίας, ἔοικεν ὁμως εἶναι συνέχεια αὐτοῦ. Ἀρχεται γὰρ ἐκ τῆς ΜΕ΄ Ὀμιλίας τῆς εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἐρμηνείας, καὶ καταλήγει εἰς τὴν τελευταίαν, ἧτοι τὴν Ζ΄ ἣ ἔστι λείπουσι δύο μόναι Ὀμιλίαι, ἡ ΜΓ΄ καὶ ΜΔ΄, ἧτοι ἐκ τοῦ τέλους τοῦ προηγουμένου ἢ ἐκ τῆς ἀρχῆς τούτου προεκπεπτωκυῖαι. Περιέχει μὲν οὖν 365 φύλλα πρώτου μεγέθους.

ΡΛΑ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίδα· περιλαμβάνει ΚΒ΄ Ὀμιλίας εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, ἧτοι ἀπὸ τῆς Α΄ καὶ ἐφεξῆς. Σύγκειται δὲ ἐκ 298 φύλλων.

ΡΛΒ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ περὶ τὴν ΙΑ΄ γεγραμμένον ἑκατονταετηρίδα· σύγκειται ἐκ φύλλων 267 καὶ περιλαμβάνει ΜΔ΄ Ὀμιλίας εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, ἧτοι ἀπὸ τῆς Α΄ καὶ ἐφεξῆς. Χεῖρ δὲ νεωτέρα, περὶ τὴν ΙΓ΄ ἑκατονταετηρίδα, προσέθηκεν ἐπὶ τῆς ὥας ἑπτὰ φύλλων περὶ τὰς ἀρχάς τοῦ τεύχους, συνοπτικὴν χρονικὴν ἱστορίαν τοιάνδε φέρουσαν ἐπιγραφὴν: «Σύνοψις χρονικὴ ἀπὸ Ἀδάμ τὴν ἀρχὴν λαβοῦσα καὶ πάσας διεξιούσα τὰς ἐπὶ γῆς μεγάλας βασιλείας, τοῦτε τῆς Κωνσταντινουπόλεως βασιλεῖς καὶ πατριάρχας ἀκριβῶς καταλέγουσα, ἕως τῶν χρόνων τῆς βασιλείας Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ». Ἄλλ' οὐκ εἰς πέρας ἤγαγεν αὐτὴν καταλήγει γὰρ ἄχρι Ῥωμύλου καὶ Ῥώμου.

ΡΛΓ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Περιέχει καὶ τοῦτο ΜΔ΄ Ὀμιλίας εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, καὶ ἔστι γεγραμμένον ἐν φύλλῳ περὶ τὴν ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίδα, ἐκ φύλλων συγκείμενον 383.

ΡΛΔ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τοῦτο ἐν φύλλῳ ἔστι γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίδα καὶ περιέχει ἐν φύλλοις 259 Ὀμιλίας ΜΕ΄ εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, ὧν ἡ τελευταία ἐλλιπῆς τυγχάνει.

ΡΛΕ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος ἔοικεν εἶναι τοῦ προτέρου συμπλήρωσις· συνεχίζονται γὰρ ἐν αὐτῷ αἱ λοιπαὶ τῶν ἐκ τῆς τῆς κατὰ Ματθαῖον Ὀμιλιῶν τοῦ θείου Πατρός, ἧτοι ἀπὸ τῆς ΜΓ΄ ἄχρι τῆς Ζ΄. Ἔστι δὲ γεγραμμένον ἐν φύλλῳ κατὰ τὴν αὐτὴν τῷ ἀνωτέρῳ ἑκατονταετηρίδα καὶ περιέχει φύλλα 286.

ΡΛΓ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος τὸδε ἑλλιπές ὄν ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλων 25 ἄρχεται ἐκ τοῦ τέλους τῆς ΜΗ΄ Ὀμιλίας εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, καὶ περιλαμβάνει τὰς λοιπὰς πάσας μέχρι τῆς ζ΄. Περιέχει δὲ φύλλα 327 καὶ γέγραπται ἐν φύλλῳ μετὰ τὰ μέσα τῆς Γ΄ ἑκατονταετηρίδος, ὡς δηλοῖ τὸ ἐν τέλει φερόμενον σημείωμα τοῦτο:

«Χριστέ, δίδου τοῖς ἑμοῖς πόνοις χάριν.

Τῷ συνετελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ χάρις.

Ἐγράφη ἡ βίβλος αὕτη Παύλῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ καὶ ἡγουμένῳ λαύρας τοῦ
Ἰλ[αρί]ωνος μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου λαύρας τοῦ Κα μηνὶ Ἀπριλίῳ ιη΄, ἰνδικτιῶ-
νος ε΄, ἔτους 550» [+962].

ΡΛΖ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος σύγκειται ἐκ φύλλων 230 καὶ περιλαμβάνει ΛΖ΄ Ὀμιλίας εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, ἀρχομένης ἐκ τῆς ΜΖ΄ καὶ τελευτώσας εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ΠΔ΄ ἑλλιπές γάρ ἐστιν ἐν τέλει. Γέγραπται δὲ ἐν φύλλῳ περὶ τὴν Γ΄ ἑκατονταετηρίδα.

ΡΛΗ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος ἐστὶν ἑλλιπές τῆς ἀρχῆς καὶ σύγκειται ἐκ φύλλων 168 ἐν σχήματι τετάρτου. Ἄρχεται δὲ ἐκ τῆς ΙΑ΄ Ὀμιλίας τῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ τελευτᾷ εἰς τὴν ΜΕ΄, ἧς ἐν τέλει ὀρίζεται ἡ ἡλικία αὐτοῦ οὕτως: «Ἐπληρώθη ἡ βίβλος αὕτη μηνὶ Ἀπριλίῳ, ἰνδικτιῶνος α΄, ἔτους 555» [+988]. Ἐξῆς δ΄ ἐπονται οἱ Περὶ Ἱερωσύνης 5 Λόγοι τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, ὧν ὁ δεύτερος λείπει ὄλος. Ἐκάστου δὲ τούτων προτέτακται περίληψις ἐν κεφαλαίοις οἷον, ἐν τῷ Α΄: «Πρὸς τὸν ἐγκαλοῦντα ἐπὶ τὸ διαφυγεῖν τὴν Ἱερωσύνην, ἀπολογητικός». Ἐν τῷ Γ΄: «Τάδε ἐνεστὶν ἐν τῷ Γ΄ Λόγῳ. α΄) Ὅτι οἱ ὑπογοήσαντες δι΄ ἀπόνοιαν παραιτεῖσθαι ἡμᾶς, τὴν ἑαυτῶν ὑπόνοιαν ἔβλαψαν. β΄) Ὅτι οὐ διὰ κενοδοξίαν ἐφύγομεν κτλ.»

ΡΛΘ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ μεγάλῳ γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίδα καὶ περιέχον φύλλα 221. Ἄρχεται ἐκ τῆς ΙΓ΄ τῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Ὀμιλιῶν καὶ τελευτᾷ εἰς τὴν ζ΄.

ΡΜ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ γεγραμμένον κατὰ μεσοῦσαν τὴν ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίδα, ὡς σημειοῦται ἐν τέλει. Περιέχει ΜΓ΄ Ὀμιλίας, ἧτοι ἀπὸ τῆς Α΄ καὶ ἐφεξῆς τῆς εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον Ἑρμηνείας τοῦ Θεοῦ Πατρὸς. Ἐν πολλοῖς φύλλοις τοῦ τεύχους, ἐνθα διὰ τὴν τῆς περ-

γαμηνῆς λεπτότητα οὐκ ἐξῆν τῷ ἀντιγραφεῖ γράφειν, ἐσημειώσατο κάτωθεν ἐπὶ τῆς πέζης τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα οὕτω: «Συγχωρήσατέ μοι, πατέρες, διὰ τὸν Κύριον. Ὡ πῶσα, Ἰλάριος μοναχός, διὰ τὸ κακὸν χαρτί»· καί: «Οἴμοι τί πράξω ὁ τάλας μοναχός Ἰλάριος». Ἐν δὲ τῷ τέλει φέρονται οἱ ἐξῆς στίχοι, ὧν τὴν γραφὴν μεταδίδομεν ἀπαράλλακτον:

• Ὁ τὰ πάντα πληρῶν τῇ κελεύσει σου, Λόγε,
Χριστέ Σωτήρ μου, ἀρχὴν τε καὶ τὸ τέλος,
Καὶ μεσότητά τῆς βίβλου καὶ τὸν χρόνον,

Ἄφεςιν πέμψον τῶν ἐγκλημάτων πάντων
5 Μεθοδίῳ μοναχῷ καὶ πρεσβυτέρῳ,
Καθηγουμένου τε μονῆς τῶν Κελληθάρων¹,

Ἄμα καὶ τῷ γράψαντι Ἰλαρίῳ μοναχῷ
Καὶ πρεσβυτέρῳ μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Σχυνῶνος·
Δι' ἐντεύξεως τῆς ἀχράντου μητρός σου.

10 Σὺν τῷ Προδρόμῳ βαπτιστῇ Ἰωάννῃ,
Καὶ τῶν πανσόφων ἁγίων Ἀποστόλων,
Ἱεραρχῶν τε προφητῶν καὶ μαρτύρων,
Ἄσωμάτων τε καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ναί, παρακαλῶ τοὺς πάντας ἐν Κυρίῳ

15 Μνήαν ποιεῖσθαι Μεθοδίου μοναχοῦ
Τοῦ προρηθέντος τελεσιουργοῦ τῆς ἐντυχούσης βίβλου,
Ἄμα δὲ καὶ τῷ γράψαντι, ἵνα λυτρωθῶμεν φλογὸς αἰωνιζούσης,
Καὶ ἀντιταχθῶμεν ἐν τόπῳ σεσωσμένων,
Ὅπου κατοικεῖ ἄμνός ὁ τεθυμένος. Ἀμήν».

¹ Κατὰ τὸ ἐξῆς ἐκδιδόμενον ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἀνεκδότου Βίου τοῦ περὶ μεσοῦσαν τὴν Γ' ἑκατονταετηρίδα ἀκμάσαντος ὁσίου Παύλου τοῦ ἐν τῷ Λάτρῳ, ἀπὸ τοῦ ΣΜΗ' χειρογράφου τεύχους μεταληφθέν, ἡ μονὴ αὕτη ἔκειτο ἐπὶ τοῦ Λάτρου ὄρους πρὸς τῇ Μιλήτῳ, ὅπερ εἰς Λάτρος μετεπέπλαστο ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ ποτε ἀσκουμένων πολυπληθῶν μοναστῶν. Ἰκανὰ περὶ τοῦ ὄρους τούτου ἐσημειώσαμεθα ἐν σελ. 66 τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου Χριστοδοῦλου, τῆς ἀναλώμασι τοῦ ἱεροδιακόνου Κυρίλλου Βοΐνη ὑφ' ἡμῶν ἐκδοθείσης ἐνταῦθα τῷ 1884. Ἔχει δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὡδε: «Συγθέμενοι οὖν ἀλλήλοις [ὁ Πυλὸς καὶ Δημήτριος] ἀνίστασιν πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, τοῦ Λάτρου φημί· ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ πρὸς τὸ νότιον κατέρχονται μέρος, πρὸς αὐτὴν τε τὴν οὕτω λεγομένην τῶν Κελλιθάρων ἔρχονται λαύραν καὶ τοῖς ἐκεῖσε πᾶσιν ἀδελφοῖς γνώριμοι γίνονται· ἔπειτα καὶ τοῖς [γρ. τὰ τῆς] Φιλερήμου σπήλαια ἱστοροῦσιν, ἐνθα καὶ πολίχνιον ἐπήρχε παλαιῶν ἀνδρῶν οἰκοδόμημα, Ἡράκλεια ὄνομα τούτῳ, ἐφ' ᾧ καὶ Ἀπελ[λ]ῆν Ἀπόστολον τὸν σοφὸν διδάξαι τέ φησι [γρ. φασί] καὶ κηρῦξαι τὸ κατὰ Χριστὸν Εὐαγγέλιον. Τειχῶν μέντοι τοῦτο καὶ πολυαναλωτῶν οἰκοδομῶν ἠπόρει, διὰ τὸ τραχὺ τάχα καὶ κρημνώδες τοῦ τόπου καὶ ἄγριον· ἀλλὰ γὰρ οἱ οἰκῆτορες πρὸς ἀσφάλειαν ὅσα καὶ τείχεσι τοῖς κρημνοῖς ἐχρῶντο κτλ.». Ἐν τούτοις δέ, τοῦ λόγου ἀφορμὴν παρέχοντος, ἐφείσθω ἡμῖν παρατηρῆσαι, ὅτι καὶ ἐκ τοῦ παρατεθέντος χωρίου τούτου, τοῦ τόσο σαφοῦς καὶ ἀναμφηρίστου, ἡλίου φανότερον ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ Ἡράκλεια, ἡ καὶ Ἀλθάκη εἴτε Ἀλθάκιος ἐπιλεγόμενη, ἔκειτο ἐν τῇ μεσογαίᾳ τῆς Καρίας, οὐχὶ δ' ἐν τῇ παραλίᾳ, ὡς ἦν διατεινόμενος ὁ μακαρίτης γυμνασιάρχης Π. Κουπιτώρης, παρερμηνείαν τοῦ Γεωγράφου ἐγκαλῶν ἡμῖν ἐπανειλημμένως [ὄρα Ἐφημ. τῶν Φιλομαθ. ἀριθ. 554 καὶ 609]. Ἄλλ' ἡμεῖς ἀπαξ ἀπαντήσαντες αὐτῷ [Πανδῶρ. τόμ. ΙΓ', σελ. 179—83], μάταιον ἡγησάμεθα τὸ περαιτέρω συζητῆσαι τὰ περὶ τούτου πρὸς ἄνδρα ἰδιογνώμονα καὶ ἐν πᾶσιν ἀλάθητον ἑαυτὸν εἶναι οἰόμενον. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ πάτρῳ: αὐτοῦ Α. Χ. Ἀναργύρου, ὃς ἀντὶ συζητήσεως ἐλλόγου τῶν παρ' ἡμῶν ἐν τῇ Πανδῶρα γραφέντων, ὑπέροκτον καὶ λοιδόρον φυλλάδιον καθ' ἡμῶν ἐξέδωκε, πιστὸν δηλονότι τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς ἀπομоргμα (εἰ καὶ ὑπεράγαν ἐσεμνύνετο ὁ ἀνὴρ εὐπατρίδης ἀκούων), ἀνάξιον ἐκρίναμεν ἀπαντῆσαι· οὐ γὰρ πεφύκαμεν ἀτάσθαλοι καὶ ἀτέραμνοί τινες τὴν ψυχὴν περὶ τὸ λογικῶς συζητεῖν, ἀλλ' ἠρεμαίῳ καὶ γαληνίῳ τῷ πνεύματι ὑπέχομεν αἰετοτε εὐήκοον τὸ οὖς ταῖς τῶν κρείττωνων γνώμασι, ὅσον δὴποτε ἀντίξοι τῇ ἡμετέρᾳ κἄν τυγχάνωσιν οὔσαι· ἐν νῷ γὰρ ἔχομεν ἐσαεὶ ἐκεῖνο δὴ τὸ τοῦ ἀπὸ Σταγείρων μεγάλου φιλοσόφου λόγιον: «δεῖν ἐπὶ σωτηρίᾳ γε τῆς ἀληθείας καὶ τὰ οἰκεῖα ἀναιρεῖν, ἄλλως τε καὶ φιλοσόφους ὄντας» [Ἠθικ. Νικομ. Α', ε'].
Ε.Υ. Δ. Π. Κ. Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ἐτελειώθη σὺν Θεῷ μηνὶ Φεβρουαρίῳ 15', ἡμέρα παρασκευὴ ὥρα 5', ἔτους 5988' [†1050], ἰνδικτιῶνος θ'. Περιέχει δὲ φύλλα 253.

PMA'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τοῦτο τὸ τεῦχος ἐν φύλλῳ γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα, περιλαμβάνει ΜΔ' Ὀμιλίας εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον, ἀπὸ τῆς Α' ἀρχομένης καὶ καθεξῆς. Σύγκειται δὲ ἐκ φύλλων 255.

PMB'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ μεγάλῳ ὑπὸ διαφόρων μὲν ἀλλὰ καλλιγράφων χειρῶν ὀρθότατα γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΒ' ἑκατονταετηρίδα. Σύγκειται ἐκ φύλλων 333, καὶ περιλαμβάνει:

α') Ἐρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Ἐφρεσίους Ἐπιστολήν, ἐν Ὀμιλίαις ΚΔ'. β') Ἐρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Φιλιππησίους, ἐν Ὀμιλίαις ΙΓ', συναριθμουμένης καὶ τῆς Ὑποθέσεως. γ') Ἐρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας, μὴ ἔχουσαν ἰδίᾳ τὸ ἠθικόν.

Ἐν τῇ ἀρχῇ ἐκάστης Ὀμιλίας ἐκαλλιτέχνησεν ἡ γλαφυρὰ τοῦ γραφέως χεὶρ κοσμήματά τινα χρυσῷ καὶ ἀνθηροῖς χρώμασι διηνησμένα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἱ περικοπαὶ τῶν Ἐπιστολῶν ἐν τῇ τῶν Ὀμιλιῶν ἀρχῇ, χρυσογραφέσιν ἀγκυλωτοῖς ἐχαράχθησαν γράμμασιν.

PMΓ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ μεγάλῳ ἐκ 454 συγκείμενον φύλλων, γεγραμμένον ἴσως περὶ τὰ τέλη τῆς Ι' ἢ τὰς ἀρχάς τῆς ΙΑ' ἑκατονταετηρίδος ἔστι μόντοι τῆς ἀρχῆς ἐλλιπές. Περιέχει δὲ τὰ ἑξῆς:

α') Ὀμιλία Α' εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους Β' Ἐπιστολήν (τούτων ἡ Α' καὶ μέρος τῆς Β' λείπει, πρὸς δὲ καὶ μέρος τῆς Δ' καὶ τὰ πλεῖστα τῆς Ε'). β') Ὀμιλία ΙΓ' μετὰ καὶ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν πρὸς Φιλιππησίους. γ') Ὀμιλία ΙΑ' εἰς τὴν Α' πρὸς Θεσσαλονικεὺς (ἐνταῦθα προτάσσονται ΙΑ' κεφάλαια τῶν ἠθικῶν τῆς Ἐπιστολῆς). δ') Ὀμιλία Ε' εἰς τὴν Β' πρὸς Θεσσαλονικεὺς (προτάσσονται Ε' κεφάλαια τῶν ἠθικῶν). Εἶτα περιέχονται καὶ ταῦτα: ε') [Ἀνωνύμου] Ἀνάπαυσις τῆς ἀγίας ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας¹. ς') Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ Περὶ

¹ Οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν εἴπερ τοῦτο ἔστι τὸ κατὰ Ἰωάννην ψευδεπίγραφον Εὐαγγέλιον Περὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Παρθένου, ὅπερ ἐν ἄλλοις χειρογράφοις τεύχεσιν εἰς Ἰάκωβον ἐπιγράφεται, ἢ τὸ εἰς τὸν Σάρδεων Μελίτων ψευδῶς ἀποδιδόμενον. Οὐδὲ ἐν γὰρ τῶν λεγομένων Ἀποκρύφων βιβλίων ἡ ἡμετέρα κέκτηται βιβλιοθήκῃ, οὐδὲ μὴν τῶν Πατέρων βιβλιοθήκῃ. Ἄλλ' ἵνα τὰ περὶ τούτου σκοπήσωσιν οἱ φιλόλογοι, παρατιθέμεθα ὡδε τοῦ βιβλίου τὴν ἀρχήν: «Αὕτη ἡ βίβλος τῆς ἀναπαύσεως Μαρίας, καὶ ὑπερ αὐτῆ ἀπεκαλύφθη. Ἠνίκα ἔγνω Μαρία παρὰ τοῦ Κυρίου ὅτι ἀποτίθεται τὸ σῶμα, ἦλθεν πρὸς αὐτὴν ὁ μέγας Ἄγγελος καὶ εἶπεν, Μαρία ἐγεθῆσαι λάβε τὸ βράδειον τοῦτο, ὃ δέδωκέν μοι ὁ φυτεύσας τὸν παράδεισον, καὶ παράδος αὐτὸ τοῖς Ἀποστόλοις, ἵνα κρατήσατε αὐτὸ ὑμνήσωσιν ἔμπροσθέν σου· διότι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀποτίθῃ τὸ σῶμα. Ἴδοὺ γὰρ πάντα τοὺς Ἀποστόλους ἀποστέλλει πρὸς σε, καὶ αὐτοὶ σε κηδεύσουσιν, καὶ τὴν δόξαν σου θεωρήσουσιν, καὶ οὐ μὴ ἀταχωρήσουσιν ἀπὸ σοῦ, ἕως ἀπεπέγκωσίν σε εἰς τὸν τόπον σου. Ἀπεκρίνατο δὲ Μαρία πρὸς τὸν Ἄγγελον λέγουσα κτλ.». »

τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων, ὅπως αἱ ὑπὲρ αὐτῶν γινόμεναι λειτουργίαι καὶ εὐποιῶνται αὐτοὺς ὀνίρησι.

ΡΜΔ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τοῦτό ἐστιν ἐκ φύλλων 110 συγκείμενον ἐν φύλλῳ μεγάλῳ, γραφὲν περὶ τελευτῶσαν ἰσως τὴν ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίδα. Περιέχει δὲ ταῦτα:

α΄) Ἑρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτην Ἐπιστολήν, ἐν Λόγοις ΙΑ΄. β΄) Ἑρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέραν Ἐπιστολήν, ἐν Λόγοις Ε΄.

ΡΜΕ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Περιέχει τὸ τεῦχος φύλλα 236 ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου, καὶ ἐγράφη περὶ τὴν ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίδα. Περιλαμβάνει δὲ τὴν εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους Ἑρμηνείαν, ἐκ τῆς Ε΄ ἀρχομένην Ὀμιλίας, ἐξ ἧς λείπει μέρος, καὶ τελευτᾷ εἰς τὴν ΚΘ΄, καὶ ταύτην ἐλλιπεστάτην.

ΡΜϚ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου ἐκ φύλλων 292 συγκείμενον. Γέγραπται περὶ τὴν ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίδα καὶ περιέχει:

α΄) Ἑρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους Β΄, ἐν Λόγοις Α΄ (λείπουσιν οἱ πρῶτοι Ϛ΄ ἀρχεται δὲ ἐκ τοῦ ἠθικοῦ τοῦ Ϛ΄). β΄) Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Κολασσαεῖς, ἐν Λόγοις ΙΒ΄. γ΄) Ἑρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α΄ (προτάσσονται ΙΑ΄ κεφάλαια τῶν εἰς αὐτὴν ἠθικῶν. Λείπει δὲ μέγα μέρος τῆς Ι΄ Ὀμιλίας καὶ ὅλη ἡ ΙΑ΄).

ΡΜΖ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου ἐκ φύλλων 280 συγκείμενον, γεγραμμένον δὲ περὶ τὴν ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίδα, ἀλλ' ἐλλιπὲς τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους. Περιέχονται δ' ἐν αὐτῷ ταῦτα:

α΄) Ἑρμηνεία εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολήν (ἀρχεται ἐξ αὐτῶν που τῶν μέσων τῆς Β΄ Ὀμιλίας, ὀκτὼ φύλλων ἐκ τῆς τοῦ τεύχους ἀρχῆς ἐξερρυηκότων). β΄) Ἑρμηνεία εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον Α΄ Ἐπιστολήν (ἐν Λόγοις ΙΗ΄). γ΄) Ἑρμηνεία εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον Β΄ Ἐπιστολήν (λείπουσιν ὀλίγα ἐν τέλει).

Ἐν τέλει δὲ τῆς Ἑρμηνείας τῆς πρὸς Ἐφεσίους σεσημείωται τότε: «Λέγετε διὰ τὸν Κύριον πάντες ὅσοι ἀναγινώσκετε τὴν βίβλον ταύτην, Ὁ Θεὸς σῶσον τὸν ταπεινὸν Ἰωάννην καὶ ἁμαρτωλόν, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ αὐτοῦ».

ΡΜΗ΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου γραφὲν περὶ τὴν Ι΄ ἑκατονταετηρίδα, φύλλα περιέχον 245 καὶ περιλαμβάνον:

α') Ἑρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολήν (λείπει μικρὸν μέρος τῆς Α' Ὀμιλίας καὶ ἡ ὑπόθεσις ὅλη). β') Ἑρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α'. γ') Ἑρμηνείαν εἰς τὴν πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β' (προτάσσονται κεφάλαια τῶν ἐν αὐτῇ ἠθικῶν).

PMΘ'.

ΤΟ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ γεγραμμένον περὶ τὴν IB' ἑκατονταετηρίδα, ἐκ 232 δὲ συγκείμενον φύλλων. Περιέχει: Ἑρμηνείαν εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολήν, ἐν Λόγοις ME'.

PN'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ μὲν τεῦχος ἐστὶν ἐν φύλλῳ μεγάλῳ ἐκ 297 φύλλων συγκείμενον, ἡ δὲ γραφή τῆς IA' φθινούσης ἢ γούν τῆς IB' ἀρχομένης ἑκατονταετηρίδος. Περιλαμβάνει δὲ ἅπασαν τὴν εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων Ἑρμηνείαν τοῦ μακαρίου Πατρὸς ἐν Ὀμιλίαις NE'. Περὶ τὴν ὦαν μέντοι τοῦ τεύχους φέρεται πολλαχοῦ γράμμασι λεπτεπιλέπτοις καὶ ἄλλων Ἀνωνύμων Ἑρμηνεία, ἐν μέρει τῇ τοῦ Οἰκουμενίου συμφωνοῦσα. Καὶ δὴ ἐν ἔχοιεν οἱ εἰς πλουσιωτέρας ἐντυφῶντες βιβλιοθήκας διαγινῶναι τὸν γράψαντα, οὐκ ὀκνοῦμεν μετενεγκεῖν ἐνταῦθα τεμάχιόν τι ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῶν Πράξεων: «**Ἐν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν.—** Ἀδρομερῶς καὶ ὅσον ὑποτυπωτικῶς παραστήσαι. Τὸ γὰρ δι' ἀκριβείας, καλῶς εἴρηται τῷ μακαρίῳ Ἰωάννῃ: «**Οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον τὰ γραφόμενα βιβλία χωρῆσαι**». Τοῦτο δὲ κατὰ τὸν τῆς ὑπερβολῆς εἰρησθαι τρόπον δεῖ ἐκλαμβάνειν, ὡς καὶ τό: «**Ἐπιλείψει με ὁ χρόνος διηγούμενον**». ὧ καὶ ὁ Παιανιεύς, καὶ ἄλλοι τῶν ἔξω ῥητόρων ἐχρήσαντο. Ἀλλὰ καὶ Ὅμηρος, τάχος ἵππων παραστήσαι βουλόμενος, ἐπ' ἀνθερίκων λήϊου ὑποβάλλεται θεῖν, καὶ ἐπὶ θαλαττίο [γρ. θαλαττίου] ἀφροῦ¹. Εἰ δὲ καὶ τὸ σύνηθες δεῖ προσκομίζειν τῷ μακαρίῳ Ἰωάννῃ εἰς πίστωσιν τοῦ λόγου, τὸ ἀναντιρρήτον ἂν προσποριοῦμεν· εἴωθε γὰρ καθ' ὁμωνυμίαν ἐσθ' ὅτε χρῆσθαι τῷ λόγῳ ὃ καὶ ἀρχόμενος τῆς θεολογίας ποιεῖ: «**Ἐν τῷ κόσμῳ οὖν [ἰσ. ἦν] φάσκων τὸν Κύριον, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω**». ἐνταῦθα κόσμον μὴ γινῶναι αὐτῷ [ἰσ. αὐτὸν] ἐν τῷ κόσμῳ τῷ δημιουργήματι αὐτοῦ ὄντα, εἴρηκε, τὸν συρφετὸν ἀνθρώπων καὶ φιλόκοσμον ὀνομάζων. Οὗ [ἰσ. Οὕτω] καὶ νῦν: «**τὸν αὐτὸν κόσμον μὴ χωρῆσαι τὰ γραφόμενα**». Φησὶ μέντοι, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον: «**ψυχικὸς ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος μωρία γὰρ ἐστὶν αὐτῷ ταῦτα**».

PNA'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ ἑλλιπές τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους, περιέχον φύλλα 379, γεγραμμένον δὲ περὶ τὴν IB' ἑκατονταετηρίδα. Περιλαμβάνει τὴν εἰς τὰς Πράξεις Ἑρμηνείαν ἐν Ὀμιλίαις NE', ὧν λείπει τὸ πλεῖστον τῆς Α' καὶ αἱ τελευταῖαι δύο.

¹ Ἰλ. Γ, 227.

PNB'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ ὑπὸ διαφορῶν συνηλικιωτίδων χειρῶν συναπαρτισθὲν κατὰ τὴν Γ' ἑκατονταετηρίδα καὶ ἐκ φύλλων 397 συγκείμενον. Περιέχει τὰ ἐξῆς:

α) *Περὶ ἀκαταλήπτου Λόγου* Ϛ. β) *Κατὰ Ἰουδαίων Λόγου* Ϛ. γ) *Περὶ ἱερωσύνης Λόγου* Ϛ (λείπει μικρὸν τεμάχιον ἐν τῷ τέλει τοῦ Ϛ Λόγου). δ) *Τῆ διακορίσση Ὀλυμπιάδι Ἐπιστολὰς ΙΖ'.*

PNG'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα, φύλλα δὲ περιέχον 188. Εὐρηνται ἐν αὐτῷ τὰ ἐξῆς:

α) *Λόγοι ΚΑ'* οἱ καλούμενοι *Ἀνδριάντες*. β) *Τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Νύσσης Ἐκθεσις περὶ πίστεως Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος.*

PND'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ τῆς τε ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους ἐλλιπές, ἀμαθῶς δὲ γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΒ' φθίνουσαν ἑκατονταετηρίδα. Σύγκειται ἐκ 211 φύλλων καὶ περιέχει *Ὀμιλίαις εἰς τὴν Γένεσιν Α'*, ὧν αἱ τρεῖς πρῶται ἐκλελοίπασι. Λείπουσι προσέτι καὶ ἡ ΙΔ' καὶ ἡ ΚΑ'.

PNE'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τοῦτο *Ὀμιλίαις εἰς τὴν Γένεσιν* περιέχει ἀρχομένας ἀπὸ τῆς ΛΑ' καὶ εἰς τὴν ΞϚ' τελευτώσας. Ἔστι δὲ καλῶς γεγραμμένον ἐν φύλλῳ περὶ τὴν ΙΒ' ἑκατονταετηρίδα καὶ σύγκειται ἐκ φύλλων 369.

PNϚ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος ἐστὶν ἐν φύλλῳ, ἐλλιπές τῆς ἀρχῆς, περὶ τὴν ΙΒ' γεγραμμένον ἑκατονταετηρίδα καὶ ἐκ φύλλων 258 συγκείμενον. Ἀρχεται ἐκ τοῦ ἠθικοῦ τῆς Β' τῶν εἰς τὴν Γένεσιν Ὀμιλιῶν καὶ τελευτᾷ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ΚΘ'.

PNZ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Καὶ τὸδε τὸ τεῦχος γεγραμμένον ἐν φύλλῳ ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς τῆς καὶ τὸ PND' γραφάσης, καὶ ἐκ 224 συγκείμενον φύλλων, συνέχεια ἐκείνου ἐστίν, ὡς ἔοικεν. Ἀρχεται δὲ ἐκ τῆς ΔΓ' τῶν εἰς τὴν Γένεσιν Ὀμιλιῶν, καὶ τελευτᾷ εἰς τὴν ΞΖ'. Δῆλον οὖν ὅτι ἐκπεπεσώκασι αὐτοῦ ἡ ΛΑ' καὶ ἡ ΛΒ'. Λείπουσι δὲ καὶ ἡ ΞΑ', ΞΒ' καὶ μέρος τῆς ΞΓ'.

ΡΝΗ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ, τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους ἐλλειπές, περὶ τὴν ΙΒ' γεγραμμένον ἑκατονταετηρίδα. Σύγκειται ἐκ 218 φύλλων καὶ περιέχει Ὀμιλίαις εἰς τὴν Γένεσιν ἀρχομένας ἐκ τοῦ ἠθικοῦ τῆς Η' καὶ τελευτώσας εἰς τὴν ΚΘ', ἐξ ἧς λείπει μέρος.

ΡΝΘ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεῦχος ἐν φύλλῳ περὶ τὴν ΙΑ' γεγραμμένον ἑκατονταετηρίδα καὶ περιέχον φύλλα 387. Περιλαμβάνει δὲ Ἑρμηνείαν εἰς τοὺς Ψαλμούς, ἧς προτέτακται Πίναξ τῶν ὑπὸ τοῦ θείου Πατρὸς ἐρμηνευθέντων Ψαλμῶν. Εἶθ' οὕτως ἐπιτετακται: «Προοίμιον εἰς τοὺς Ψαλμούς, καὶ ὅπως εἰς τὸν βίον παρήχθησαν, καὶ τίνος χάριν μετ' ὧδῆς ψάλλονται». Περὶ τὰ τέλη δὲ αὐτοῦ, πρὸ τῆς τῶν Ἀναβαθμῶν Ἑρμηνείας εὐρηται γεγραμμένον: «Ἐκθεσις τῶν Ψαλμῶν, ὧν ἠρμήνευσεν ὁ μακάριος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Προοίμιον εἰς τοὺς Ψαλμούς· μετὰ δὲ τοῦτο, ἀπὸ τοῦ τετάρτου ἕως τοῦ δωδεκάτου· ἀπὸ δὲ τοῦ ΜΑ' ἕως τοῦ ΜΘ'· ἀπὸ δὲ τοῦ ΡΗ' ἕως τοῦ ΡΙΖ'. Ἀπὸ δὲ τούτων ἡ Ἑρμηνεία τῶν Ἀναβαθμῶν μέχρι τέλους. Οἱ δὲ εὐρεθέντες Ψαλμοὶ καὶ ἐρμηνευθέντες πρὸ τῶν Ἀναβαθμῶν εἰσὶν εἴκοσι καὶ ὀκτώ. Οἱ δὲ τῶν Ἀναβαθμῶν Ψαλμοὶ καὶ οἱ μέχρι τέλους εἰσὶν τριάκοντα δύο· ὡς ὁμοῦ οἱ πάντες Ξ'».

ΡΞ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τὸ τεῦχος τοῦτο τῆς ΙΑ' ἑκατονταετηρίδος ἐστὶ γραφή, καὶ σύγκειται ἐκ φύλλων 303 ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου. Περιέχονται δ' ἐν αὐτῷ οἱ ἐφεξῆς Λόγοι:

α') Ἀνδριάντων Λόγοι Κ'. β') Περὶ μνησικακίας ἢ τοῦ ὀργῆς· καὶ Περὶ τοῦ πάσης σπουδῆ φεύγειν τοὺς ὄρκους. γ') Κατήχησις πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι· καὶ Περὶ γυναικῶν τῶν ἐν πλέγμασι καὶ χρυσῷ κατακοσμουσῶν ἑαυτάς· καὶ Περὶ τῶν κληδονομιστοῦ, ἢ περιάπτου, ἢ ἐπωδαῖς κεχρημένων, ἅτινα ἀλλότρια πάντα χριστιανισμοῦ ἀποδέδεικται¹. δ') Εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ τὰ μυρία τάλαντα ὀφείλοντος, καὶ τὰ ἑκατὸν δηνάρια ἀπαιτοῦντος· καὶ ὅτι παντὸς ἁμαρτήματος τὸ μνησικακεῖν χειρόν. ε') Λόγος ῥηθεὶς εἰς τὴν μεγάλην Ἑβδομάδα, ἐν ᾧ καὶ διδασκαλία τίνος χάριν καλεῖται μεγάλη Ἑβδομάς· καὶ εἰς τό: »Αἰνεῖ ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον»· καὶ ὅτι μέγα ἀγαθὸν τὸ μὴ ἐκκακεῖν ταῖς εὐχαῖς.

ΡΞΑ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Εἰ καὶ ἀνεπίγραφόν ἐστι τὸ τεῦχος διὰ τὸ ἐξερρύηκέναι τῆς ἀρχῆς τέσσαρα φύλλα, εἰς τὸν μακάριον ὁμοῦ Χρυσόστομον αὐτὸ ἐπεγράψαμεν ὁδηγούμενοι ἐκ τῆς ἐμφερομένης Ἑρμηνείας

¹ Ἐν τῇ ἐν Ἐτωνίᾳ ἐκδόσει (1612) Ἐρρίκου τοῦ Σαβιλίου ὁ Λόγος οὗτος τέτακται ἐν τοῖς Ἀνδριάσις εἰκοστὸς πρῶτος, εἰτοῦν ὁ τελευταῖος· ἐν δὲ τῇ ἐν Παρισίοις (1718) τοῦ Μοντεφαλκωνίου καταλέγεται ἐν ταῖς δυασι τοῦ ἁγίου Πατρὸς Κατηχήσεσιν ἡ πρώτη.

εις τὸν Ἐκκλησιαστήν, ἐνθα αὐθις ἀπαντᾷ τὸ τοῦ θείου Πατρὸς ὄνομα. Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ἐν φύλλῳ ἀμαθῶς γεγραμμένον περὶ τὴν Γ' ἑκατονταετηρίδα καὶ φύλλα περιέχον 285. Τὰ ἐξῆς δ' εὐρηνται ἐν αὐτῷ :

α') Ἐρμηνεία εἰς τὰς Παροιμίας τοῦ Σολομῶντος¹. β') Τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου Ἐρμηνεία εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν. γ') Τοῦ αὐτοῦ Ἰπομνήματα εἰς τοὺς Ψαλμοὺς Α', Δ'. Εἰς τὸν αὐτὸν ἄλλως Ε', Ϛ', Ζ' καὶ Η'². δ') Πεύσεις προσαχθεῖσαι ὑπὸ Κωνσταντίνου, Θεοχαρίστου, Ἀνδρέου, Γρηγορίου, Δόμνου, Ἰσιδώρου, Λεοντίου ἐπιστηκρίτου, Καισαρίῳ τῷ ἀδελφῷ Γρηγορίου τοῦ ἀγιωτάτου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ, ὁπηνίκα ἐκρατήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει διδάσκειν ἐπὶ ἔτη εἴκοσι³.

ΡΞΒ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Χεῖρες διάφοροι μὲν ἀλλὰ συγχρονίζουσαι, ὅσον γε ἐκ τοῦ τῆς γραφῆς χαρακτῆρος παρέχεται ἡμῖν συμβαλέσθαι, συναπετέλεσαν τότε τὸ τεῦχος, περιλαμβάνον φύλλα 231 ἐν σχήματι τετάρτου μικροῦ, γεγραμμένον περὶ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα. Περιέχει δέ :

α') Τὰς ΙΖ' Ἐπιστολάς τοῦ θείου Πατρὸς τῇ διακονίᾳ Ὀλυμπιάδι. Εἰθ' οὕτως ἔπεται: β') [Ἄνωνύμου] Πράξεις [γρ. Πράξεις] καὶ τέλος τοῦ ἀγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Ἀνδρέου⁴. γ') Τοῦ αὐτοῦ [Χρυσσοστόμου] τὰς Β' Ἐπιστολάς Ἰννοκεντίῳ ἐπισκόπῳ

¹ Ἀντιπαραβαλόντες ταύτην πρὸς τὴν φερομένην ἐν τῇ τοῦ Μοντεφαλκωνίου ἐκδόσει [τόμ. Ϛ'. Paris. 1724], πολλὴν εὐρομεν τὴν διαφορὰν. Διὸ δὴ ὀλίγ' ἄττα ὧδε παρατιθέμεθα ἐκ τοῦ κεφ. Α', στίχ. 3: «*Νοῦσαι τε δικαιοσύνην ἀληθῆ καὶ κρῖμα κατευθύνειν*».—Ὁὐ μικρὸν τοῦτο εἰς ἀσφάλειαν. Τὸν γὰρ μέλλοντα δικάζειν ὀρθῶς, οὐχὶ παθῶν εἶναι χρὴ καθαρὸν, ἀλλὰ καὶ τῆς αἰτίας ἀνώτερον, καὶ σοφίας ἔμπειρον· τὸ γὰρ συνέχον τὰ πάντα, τοῦτό ἐστι δικαιοσύνη ἀληθῆς. Ἔστι γὰρ καὶ ψευδῆς αὐτὴ ἢ τῶν συμβολαίων. Ἔστιν ἑτέρα δικαιοσύνη, ὑπὲρ ἧς μυρίους ἀνήλωσαν λόγους. Ὡστε ἑτέροις ὑπάρχειν τὰ δίκαια. Ἔστι γὰρ αὐτὸν μὲν εἶναι δίκαιον, μὴ δύνασθαι δὲ ἑτέροις παρασχεῖν· ἢ παρέχειν μὲν ἑτέροις, μὴ εἶναι δὲ αὐτόν. Ἀβτη δὲ αὐτοτελῆς ἢ τέχνη, ὡς καὶ κωλύειν ἀδικεῖν. «*Ἴνα δὴ ἀκάκοις παουρηγίαν, παιδί τε νέφ' αἰσθησίην τε καὶ ἔννοιαν*».—Τί λέγεις; τὸν ἄκακον παουρηγον βούλει ποιῆσαι; Ἰδωμεν τίνα λέγει ἄκακον· κτλ.»

² Χεῖρ μικρῶ νεωτέρα παρεπέγραψεν ἐπὶ τῆς ὥας εἰς μὲν τὸν Δ' Ψαλμὸν: «*Γρήσιος οὗτος τοῦ Χρυσσοστόμου*». Εἰς δὲ τὸν Ε' καὶ Ϛ', ἀπλῶς: «*Γρήσιος*».

³ Ὁ προτεταγμένος αὐτῶν πίναξ ἀναφέρει Πεύσεις ΣΚΒ'· ἀλλ' αἱ ἐν τῷ τεύχει σωζόμεναι εἰσὶ ΣΙΘ'. Λεῖπousi γὰρ καὶ ἐν τέλει φύλλα τέσσαρα.

⁴ Οὐκ ἔστι τοῦτο πάντως τὸ ἐν τοῖς Ἀποκρύφοις τασσόμενον ἀρχαῖον ἐκεῖνο: «*Αἱ Πράξεις Ἀνδρέου*», ὥπερ οἱ Ἐγκρατίται ἐχρῶντο, καθά φησιν ὁ ἱερὸς Ἐπιφάνιος ἐν τῷ δευτέρῳ Κατὰ αἰρέσεων [τόμ. Α', σελ. 506. Colonn. 1682]: οὐδὲ τὸ: «*Περίοδοι Ἀνδρέου*» ἐπιγραφόμενον, σωζόμενον δὲ ἐν τῇ τοῦ Ἀθω μεγάλης Λαύρα καὶ ἀρχόμενον οὕτω: «*Ἀπερ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ἐθεασάμεθα πάντες, κτλ.*». [Ἰδε Νικοδ. Συναξαριστ. εἰς τὴν λ' Νοεμβρίου ὑπόσημ.]. Ἄλλ' ὡς εὐθὺς ἐν προομίοις μαρτυρεῖται, ἄθροισμὰ ἐστὶ τῶν ἐκ παραδόσεως περὶ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἱστορουμένων, βαρβάρως συμπικημένον ὑπὸ τινος, μοναχοῦ ἴσως, τὴν τῶν εἰκονομάχων κοινωνίαν φεύγοντος, ὡς αὐτὸς φησι, καὶ πολλὰς περιελθόντος πόλεις καὶ χώρας εἰς διερεύνησιν τῶν ἐγγυρίων ἀγίων καὶ θεωρίαν τῶν λειψάνων αὐτῶν. «*Εἰς Σινώπην δὲ (παρίτω αὐτὸς ἐκεῖνος διηγούμενος) ἐλθόντες καὶ μακροήμερεύσαντες, Πέτρον καὶ Ἀνδρέου τῶν μακαρίων Ἀποστόλων οἱ ἐντόπιοι τὰς διατριβὰς ἐδείκνυσον ἡμῖν, καὶ τὰς καθέδρας, καὶ εἰκόνα τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου εἰς μάρμαρον ὑλογραφημένην, πάνυ θαυμαστήν· οἱ ἐμαρτυροῦσαν αὐτῇ πολλὰ θαύματα πεποιηκέναι, καὶ ὅτι περιόρτος αὐτοῦ ἐγράφη ἢ εἰκὼν αὐτῆ, καὶ σημεῖα ἐποίησεν· καὶ τὴν φυλακὴν, ἣν ἤνοιξεν ὁ Ἀνδρέας αὐτομάτη ποιήσας σταυρόν, ἐξαγαγὼν τὸν Ματθαίον καὶ τοὺς συνδεδεμένους μέλλοντας ἐπὶ τὸ αἶθρον ἀποθνήσκειν· καὶ τὰς σικυῆς ὑποῦ αὐτοὺς ἐκρυσεν· καὶ τὴν ὄχθραν, ὑποῦ αὐτοὺς ἐβάπτισεν· ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἰσ· καὶ περὶ τῶν ἐπὶ τὰ δαιμονιζομένων πῶς ἰάθησαν· καὶ περὶ τὸ ἀγριοκῆθος τῶν τότε ἀνθρώπων. Ἀμισηνοὶ δὲ ἕτερα ἡμῖν ἐξηγοῦντο*». Ἐἴτα ἄρχεται ἡ διήγησις οὕτω: «*Λοιπὸν οἱ δύο ἀδελφοὶ μερισάμενοι τὸν κόσμον ἔλον, καὶ τὸν μὲν Πέτρον λαχόντα τῆς δύσεως τὰ κλίματα φωτῖσαι, τὸν δὲ Ἀνδρέαν τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ τὸ ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ Σινώπης ἀπάραις σὺν μαθηταῖς καὶ Ματθαίῳ ἀπῆλθον εἰς Ἀμισὸν πόλιν παραθαλασσίαν κτλ.*».

Ῥώμης. δ) Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τὸν περὶ φιλοπτωχίας Λόγον. ε) Εἰς τοὺς Μακκαβαίους Λόγον¹. Ἐν τέλει δὲ τοῦ τεύχους σεσημειῶται τὰ δυσανάγνωστα, δι' ἣν ἔπαθον λώβην, ταῦτα: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ βοήθει τῷ σῷ δούλῳ [Χρι]στοδούλῳ μοναχῷ καὶ καθηγουμένῳ τῆς σε[βασμ]ίας μονῆς τῆς ἐν τῇ Πάτμῳ., Σῶτερ, τῷ σῷ ἀχρείῳ τῷ ἐλαχίστῳ μοναχῷ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς Κωνσταντινου[πόλεως τῆν;] γέννησιν [ἐλκοντι;]².

ΡΞΓ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Τεύχος ἐν φύλλῳ ὀρθῶς καὶ καθαρῶς γεγραμμένον περὶ φθίνουσας τὴν Ι' ἢ ἀρχομένην τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα, συγκείμενον δὲ ἐκ φύλλων 330. Ἐν αὐτῷ περιέχονται οἱ ἐξῆς Λόγοι τοῦ μακαρίου Πατρός:

α) Εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν τὸ λέγον: «Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἔσονται καιροὶ χαλεποί». β) Ὀμιλία εἰς Μάρτυρας (οὐκ ἔστι πλήρης ἐλλείψει φύλλου ἑνός). γ) Ἀπελθόντος τοῦ ἐπισκόπου Μαρτύρων ἡμέραν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιτελέσαι ἐλέχθη ἡ Ὀμιλία ἐν τῇ πόλει Εἰς Μάρτυρας, καὶ Περὶ κατανύξεως καὶ ἐλεημοσύνης. δ) Ὀμιλία Περὶ εἰρήνης, καὶ Εἰς τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Βαρνάβαν. ε) Ὀμιλία εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν: «Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται». ς) Ὀμιλία εἰς τὸν Σταυρόν, καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Προφήτου Ἀμβακούμ: «Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην»· καὶ Εἰς τὸν κωφὸν καὶ μογιλάλον. ζ) Ὀμιλία λεχθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῇ Μεγάλῃ ὀλίγων συνελθόντων, εἰς τό: «Μὴ φοβοῦ ὅτ' ἂν πλουτήσῃ ἄνθρωπος», καὶ Περὶ ἐλεημοσύνης. η) Εἰς τό: «Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὰ ἐξῆς», Λόγος Α'. θ) Ὀμιλία Εἰς Ἀκύλαν καὶ Πρίσκιλλαν· καὶ εἰς τὸ μὴ κακῶς λέγειν τοὺς ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ, Λόγος Β'. ι) Ὀμιλία ὅτι δεῖ τιμᾶν τοὺς πνευματικοὺς διδασκάλους καὶ μὴ λουδορεῖν αὐτούς. ια) Λόγος ὅτι χρὴ τὸν ἔχοντα χάριν οἷα δὴποτε ἐπιστήμης μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι καὶ Περὶ πρεσβυτέρων. ιβ) Ὀμιλία Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν ζῶντας ἢ τεθνεῶτας. ιγ) Εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Ν' Ψαλμοῦ, καὶ Περὶ μετανοίας, καὶ εἰς τὸν βασιλέα Δαβὶδ περὶ τῆς τοῦ Οὐρίου. ιδ) Εἰς τὰ ὑπόλοιπα τοῦ Ν' Ψαλμοῦ, καὶ Περὶ μετανοίας. ιε) Περὶ μετανοίας, καὶ εἰς Δαβὶδ τὸν βασιλέα περὶ τῆς τοῦ Οὐρίου, Λόγος Γ'. ις) Εἰς τὸν ΜΑ' Ψαλμόν: «Ὁν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος κτλ.», καὶ τίνας χάριν ὁ Ψαλμὸς εἰς τὸν βίον εἰσενεχθεὶς μετ' ὧδῆς ψάλλεται καὶ Περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ μακροθυμίας. ιζ) Λόγος εἰς Πέτρον καὶ Ἠλίαν τὸν Προφήτην. ιη) Περὶ μετανοίας καὶ ἐλεημοσύνης. ιθ) Εἰς τό: «Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, καὶ τὰ ἐξῆς», καὶ ὅπως χρὴ προσιέναι τοῖς μυστηρίοις τοῦ Χριστοῦ. κ) Λόγος περὶ ζήλου εὐσεβείας, καὶ εἰς τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν, καὶ τὸν ληστήν. κα) Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου, ἐν ᾧ ἔλεγον οἱ Ἰουδαῖοι περὶ τοῦ Σωτῆρος: «Πῶς οἴδεν γράμματα μὴ μεμαθηκώς;», καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Σωτῆρος: «ὅτι οὐδεὶς οἴδεν τὴν ἡμέραν

¹ Οὗτός ἐστι Φλαβίου Ἰωσήπου τοῦ Ἰουδαίου, ὁ καὶ Περὶ αὐτοκράτορος λογισμοῦ ἐπιγραφόμενος, οὗ τὸ γνήσιον ἀμφισβητεῖται παρὰ τοῖς νεωτέροις τῶν κριτικῶν.

² Μὴ τις ὑπολάβῃ τοῦτον εἶναι τὸν μακάριον κτήτορα τῆς γεραρᾶς ταύτης μονῆς. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἦν βλάστημα κώμης τινὸς τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Νικαίας· οὗτος δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ὁ αὐτὸς ἡμῖν μαρτυρεῖ. Εἴη δ' ἂν ὁ τέταρτος ἀπ' ἐκείνου διάδοχος, ὡς ἔστιν ἐκ τῶν τῆς μονῆς ἱερῶν διπτύχων τεκμηριώσασθαι.

ἐκείνην». κβ') Ὀμιλία εἰς τό: « Ἀνθρώπος τις κατέβαινεν ὑπὸ Ἱερουσαλήμι εἰς Ἱεριχὼ καὶ λησταῖς περιέπεσεν». κγ') Ὀμιλία ὅτε ἐθεράπευσεν ὁ Χριστὸς τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν, καὶ εἰς τὸν Ζακχαῖον, καὶ Περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης. κδ') Ὀμιλία εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητόν: « Δεῖ δὲ καὶ αἰρέσεις εἶναι ἐν ὑμῖν, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται». κε') Ὀμιλία εἰς τὴν Χανααίαν καὶ εἰς τὸν Φαραῶ, καὶ ὅτι: « οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ». κς') Ὀμιλία εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῆς Χανααίας. Ἐρρέθη μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ἐξορίας. κζ') Ὀμιλία εἰς τό: « Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων καὶ τὸν ἁγιασμόν», καὶ ὅποιον δεῖ εἶναι τὸν ἀληθῆ χριστιανόν, καὶ Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ κρίσεως. κη') Ὀμιλία Περὶ ὑπομονῆς καὶ κατανώξεως καὶ ἐπιθυμίας τῶν μελλόντων ἀγαθῶν καὶ Περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. κθ') Περὶ τελείας ἀγάπης καὶ τῆς κατ' ἀξίαν τῶν ἔργων ἀνταποδόσεως, καὶ Περὶ κατανώξεως. λ') Εἰς τό: « Πάντες παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἕκαστος ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγον δώσει». λα') Περὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως. λβ') Ὀμιλία ὅτι θανμαστὸν καὶ πολλῶν ἀξίων λόγων ἡ παρθεσία.

ΡΞΔ'.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Ἡκρωτηρίασται ἡ ἀρχὴ τοῦδε τοῦ τεύχους τῇ ἐκπτώσει 24 φύλλων, ἐν οἷς ἐγέγραπτο τὸ ἥμισυ τοῦ: *Εἰς τὸν μακάριον Βαβύλαν Λόγου*, καὶ προσέτι οἱ *Κατὰ Ἰουλιανοῦ καὶ Πρὸς Ἑλλήνας*. Ἐπεὶ δ' ὁ μετὰ τοῦτον φερόμενος ἀριθμεῖται τρίτος ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ἀντιγραφέως, πρόδηλον ὅτι σὺν τοῖς ἐκλελοιπόσι φύλλοις ἠφάνισται καὶ ὁ πρῶτος, ὃς ἦν, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ *Εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Βαβύλαν* ἕτερος Λόγος τοῦ θείου Πατρός, ὁ καὶ πρότερος τοῦ εἰρημένου τασσόμενος ἐν τῇ τοῦ Μοντεφαλκωνίου ἐκδόσει. Ἀπαρτίζεται τοίνυν τὸ τεῦχος ἐκ φύλλων 236 ἐν σχήματι τετάρτου μεγάλου, καὶ ἐστὶ γραφὴ τῆς ΙΑ' ἑκατονταετηρίδος. Περιέχονται δ' ἐν αὐτῷ ταῦτα:

α') Τὰ λειπόμενα τοῦ εἰς τὸν μακάριον Βαβύλαν κτλ. Λόγου. β') Ὀμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τοὺς ἁγίους Μάρτυρας Ἰουβεντῖνον καὶ Μαξιμῖνον τοὺς ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ ἀποστάτου μαρτυρήσαντας. γ') Ὀμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὰς ἁγίας Μάρτυρας Βερίκην καὶ Προδόκην παρθένον καὶ Δομνίναν τὴν μητέρα αὐτῶν. δ') Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν Πελαγίαν. ε') Εἰς τὴν ἁγίαν Μάρτυρα Δροσίδα, καὶ ὅτι καλὸν τὸ μεμνηθῆαι θανάτου. ς') Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Μάρτυρα Βαρλαάμ. ζ') Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Μάρτυρα Ῥωμανόν. η') Ἐγκώμιον εἰς Αἰγυπτίους Μάρτυρας. θ') Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Ἰγνάτιον τὸν Θεοφόρον ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας, εἰς Ῥώμην ἀπενεχθέντα καὶ αὐτόσε μαρτυρήσαντα, κάκειθεν αὐθις εἰς Ἀντιόχειαν κομισθέντα. ι') Ἐγκώμιον εἰς τὸν μακάριον Φιλογόριον γενόμενον ἀπὸ δικολόγου ἐπίσκοπον, καὶ ὅτι τὸ προνοεῖν τῶν κοινῇ συμφερόντων οὐδὲν ἴσον εἰς εὐδοκίμησιν παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ ὅτι τὸ ῥαθῆμως προσιέναι τοῖς θελοῖς μυστηρίοις κόλασιν ἀφόρητον ἔχει, κἂν ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦτο τολμήσωμεν. Ἐλέχθη δὲ πρὸ ε' ἡμερῶν τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. ια') Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Μάρτυρα Λουκιανόν. Ἐλέχθη τῇ ἐπαύριον τῶν Φώτων. ιβ') Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Μελέτιον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, καὶ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν συνελθόντων. ιγ') Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἐν ἁγίοις πατέρα ἡμῶν Εὐστάθιον ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης. ιδ') Ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας τοὺς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτυρήσαντας. ιε') Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Μάρτυρα Ἰουλιανόν. ις') Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον, Λόγος Α'. ιζ') Εἰς